

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF 1885
1897-1932.

1935 Kedd, 1935. szeptember 24.
211. szám.

Enyhült a genfi feszültség!

Ujabb tárgyalások követik az ötösbizottság békéltető-munkáját

A török államtanácsot összehívták — Közös török-görög flottagyakorlatok — Mit javasolt az ötösbizottság..? — Angol fegyverszállítmányokat csempésznek Abessziniába — Svájc megőrzi semlegességét

Özönlik az arany az óceánon át Amerikába

A világ közvéleménye még mindig az olasz kormány elutasító válaszána hatására áll. Mindamellett az elutasító határozat békülékeny és szokatlanul udvaris hangja reményt nyújt további tárgyalások lehetőségére. A békés megegyezés legnagyobb valószínűségét az a tény adja meg, hogy a sakkhuzás, amellyel Franciaország nyíltan Anglia mellé állott és cserbenhagyta Olaszországot, óriási riadalmat és meglepetést keltett Rómában. Teljesen tanácstalanul áll a diplomácia és a politika az új helyzet előtt. Az angol-francia-orosz és kisantant összeállítás olyan tulerő, amellyel Olaszország a nyílt harcot nem veheti fel. A Gazeta del Popolo megállapítja, hogy a helyzet kétségbeesítő. A Földközi tenger idegen hadihajóktól hemzseg, a Vörös tengeren a hajók szinte mozdulni sem tudnak. Ehhez az angol felvonuláshoz most az orosz flotta egységei járulnak. A francia sajtó szerint az olasz elutasító döntést tulajdonképpen nem az elhatározottság és rendíthetlenség eredményezte, hanem a kényszerű helyzet, amelybe az olasz minisztertanács került.

Nyilvánosságra hozták az olasz észrevételeket

Rómában főleg azt kifogásolják, hogy a genfi javaslat nem vette tekintetbe az olasz emlékiratot és azt, hogy Olaszországnak gyarmatai biztonságára kell törekedni. A további tárgyalások folytatása csak az alábbi feltételek mellett lehetséges:

1. Különbséget kell tenni Etiopia és az etiopok által összeharúcsolt többi területek között. Ezekre kizárólag Olaszország tart igényt.
2. Biztosítani kell Etiopia létegyezését,

SUVICH

ami csak olasz felügyelet mellett történhet meg.

3. Éppen a létegyezés érdekében meg kell tagadni Etiopiától a szabad tengeri kikötőt.
4. Végül érvényt kell szerezni Olaszország

ama jogainak, amelyeket a hármás egyezmény biztosított számára.

Tegnap egyébként 7000 olasz katona haladt át a Szezei csatornán Keletafrikába. Nápolyból ugyanakkor újabb hajók indultak el.

Nagybritannia római követe tegnap megjelent a római külügyminiszteriumban és kormánya nevében közölte Suvich külügyi államtitkárral, hogy az angol flottakonzentráció és a Földközi-tengeri angol helyőrségek megerősítése nem történik Olaszország elleni támadó céllal, csupán biztonsági intézkedésnek tekinthető. Az olasz külügyi államtitkár hasonló nyilatkozatot tett és rámutatott arra, hogy Itália katonai előkészületei csupán biztonsági természetűek. Londoni beavatott körök szerint a kölcsönös nyilatkozatok a barátságtalan légkört igyekeznek eloszlatni, amely a katonai intézkedések következtében előállott és el akarják kerülni, hogy a helyzet végleg elmergesedjék. Angol hivatalos körök a legnagyobb tartózkodással fogadják az olasz minisztertanács határozatát. Magában az angol közvéleményben az olasz visszautasítás híre nagy csalódást és levertséget okozott, mert azt remélték, hogy Mussolini az utolsó pillanatban mégis megmondja magát és sikerülni fog közvetítő megoldást találni. Ugyanakkor az angol sajtó hangja lényegesen megenyhült. A flottakonzentrációról kiadott hivatalos közleményt valamennyi lap közli és békés kommentárokat fűz hozzá. A Times mai számában ezt írja:

— Az új csatahajók nem abból a célból készültek, hogy Nápoly vagy Velence városokra gránátot zúdítsanak. Az a fantasztikus

nézet, hogy az abesszin-olasz viszályból európai háboru származhat, egy pillanatig sem tartható komolynak és ez a felfogás a józan és megfontolt angol nép körében nem is található talajra. A csatahajók arra valók, hogy a békét megóvják és a béke céljait szolgálják.

Óriási megdöbbenés Abessziniában

Abessziniában az olasz kormány elutasító válasza óriási megdöbbenést keltett. Kormánykörökben valósággal kétségbeeséssel fogadták az elutasítás híret. A négus tanácsadó, akik már régebben azon voltak, hogy a császár a mozgósítási parancs kiadására bírják, most mindent elkövetnek, hogy tervüket keresztül vigyék.

A császári palotából egyébként aggasztó hírek érkeznek a négus egészségi állapotáról.

Hír szerint a négus az utóbbi időben éjjel-nappal dolgozott és a folytonos munka teljesen aláasta az egészségét. Tekintettel arra, hogy Olaszország eddig még nem üzent háborút Abessziniának, az abesszin hadvezetőség elhatározta, hogy a határok mentéről mintegy 20 ezer főnyi hadsereget visszavonja, hogy az esetleges összeütközéseknek még a lehetőségét is elkerülje. Amennyiben az olaszok mégis megtámadnának abesszin csapatteket, ezek azt az utasítást kapták, hogy vonuljanak vissza az ország belseje felé, mindaddig, amíg a Népszövetség meg nem állapítja, hogy ki a támadó fél és jogában áll-e Abessziniának védekezni. Wittlin svájci őrnagyot egyébként a négus kinevezte az auali és dankáli seregek főparancsnokává.

A párisi Jour azzal a szenzációval szolgál, hogy az olasz-abesszin viszály francia

HERRIOT

kormányválságot idézett elő. A lap szerint a szombati minisztertanácson a szankciók ügyében

súlyos nézeteltérés támadt a kormány tagjai között.

A miniszterek a két kérdésben két táborra szakadtak. A kormány baloldali tagjai Her-

riot vezetésével lemondással fenyegetőztek, ha Franciaország nem helyezkedik véglegesen a szankciók álláspontjára. Párisi politikai körökben egyébként úgy tudják, hogy az angol kormány a napokban küldi el válaszigyzékét a francia kormánynak arra a kérdésre, hogy Anglia milyen kötelezettségeket hajlandó vállalni Ausztria függetlenségének megsértése

Ujabb tanácskozásokra van szükség

Genfben jelentik: Az olasz-abesszin vizsály ügyében kiküldött békéltető bizottság ma ülést tartott. Az ülésről hivatalos tájékoztatót adtak ki, amely szerint az ötös bizottság tudomásul vette Abesszinia választ, majd pedig tanulmányozta az olasz választ, amelyhez tudvalevőleg az olasz kormány kísérő megjegyzéseket csatolt. Laval francia miniszterelnök az ülésről távozván, elzárkózott minden felvilágosítás elől.

A bizottság holnap tartja meg legközelebbi ülését, amelyen meg fogja szövegezni a népszövetségi tanács elé terjesztendő jelentését.

Kiszivárgott hírek szerint ebben a jelentésben az ötös bizottság részletesen ismerteti a békéltető tárgyalások egyes mozzanatait, amelyek azonban nem jártak eredménnyel. A bizottság legutóbbi állásfoglalásával kapcsolatban különféle hírek kerültek forgalomba népszövetségi körökben. Hogy a bizottság befejezi egyelőre munkáját és jelentést tesz eddigi mű-

esetén, A Journal értesülése szerint az angol kormány a hivatalos válaszigyzék megadása előtt már közölte álláspontját, amely szerint Franciaország az európai kérdésekben csak akkor számíthat támogatásra, ha az olasz-abesszin ügyben csatlakozik az angol álláspontához.

küldéséről, ezt úgy értelmezik, hogy a bizottság tagjai nem óhajtanak tovább munkálkodni, miután befejezettnek tekintik megbízatásukat. A jelentés beterjesztése után várja a bizottság a tanácsból az utasítást, hogy folytassa-e, vagy nem a békéltetői munkát. Valószínű, hogy a bizottság nem kap újabb megbízatást az ügyek intézésére.

A Genfben tartózkodó külföldi laptudósítók körében

mindinkább előtérbe kerül egy újabb tanácskozás szükségességének híre, amelyben Laval, Eden és Mussolini vennének részt.

A népszövetségi tanács ma délután két órakor ülést tartott. Előbb zárt ülés volt, amelyen megállapították a napirendet, majd a nyilvános ülésen a következő kérdések szerepeltek: Külkereskedelmi szám-hasonlítás, három danzigai kérdés és az albán kisebbségi iskolák kérdése.

„Békés módosításokról lehet szó...”

A lapok igen jó jelnek tekintik azt a körülményt, hogy Alois báró személyesen közölte Madariagával, az ötös bizottság elnökével Olaszország megjegyzéseit a bizottság javaslataira. Ez talán az első eset, amikor Mussolini nem mondott „nem”-et.

A „Times” tudni véli, hogy Anglia megérti az olasz követelések szükségességét, azonban Anglia és Olaszország együtt írták alá a népszövetségi paktumot és így ahhoz tartanok kell magukat. A Népszövetségen keresztül békés módosításokról lehet szó, de viszont a hatalmi egyensúlyt nem lehet megváltoztatni.

A „Times” genfi értesülése szerint, ha Olaszországgal békés megegyezés létesül, úgy Abessziniának csak a két Amharli tartománya marad független, míg a többiek Olaszország ellenőrzése alá kerülnek.

Rómában jelentik: A legnagyobb olasz hajózási vállalat, a Cosulich Line utasítást adott ki valamennyi európai flóközletének, hogy

az október 2-ika után esedékes Földközi tengeri luxus-hajóutazásokat nem tartja meg.

Ebben az évben egyetlen tengeri hajóra sem

fogad el jelentkezést. A társaság az utolsó hajóját ez évben október 2-ikán indítja.

Illetékes angol körökben teljesen elfogadhatatlannak tekintik az olasz kormány feltételeit és kijelentik, hogy az újabb olasz követelések semmiben sem térnek el az eredeti követelésektől és semmibe sem veszik

azt, hogy Abesszinia a Népszövetség tagállama. Ha Olaszország követeléseit teljesíték, az olyan veszedelmes precedenst teremtené, amelybe az egész népszövetségi intézmény belepusztulna.

Valamennyi londoni lap biztosra veszi, hogy

az olasz-abesszin vizsály ügyében újabb tárgyalások következnek.

Az angol kormány politikáját valamennyi lap helyesli, kivéve az Observert, amely azt írja, hogy Baldwin miniszterelnök, Hoare külügyminiszter és Eden miniszter katasztrófa-politikát folytatnak és a félig barbár abesszin nép kedvéért Angliának nem szabad új háborút kezdeni.

A Reuter-iroda levelezője Gibraltárból jelenti, hogy a néphangulat ott igen harcias. Gibraltár főbejáratait állandóan zárva tartják. A kikötőt hálók zárják körül. A lakosságot a hatóságok már napokkal ezelőtt kioktatták a sziklabarlangokba való menekülésre a légi támadás elleni védekezésül. Hír szerint a közelben lévő spanyol partvidéket is mindenütt erősítik. Az egyik tengerészőrmester kijelentette a laptudósító előtt, hogy ha kell, akkor tíz perc alatt is megkezdhetik a háborút.

Az arany menekülése az óceánon át

Londoni jelentés szerint az arany Amerikába való menekülése még egyre tart. Az elmúlt héten egyedül a csütörtöki napon 1.6 millió font értékű aranyat szállítottak Amerikába, míg ugyanekkor a londoni piacra csak 100 ezer font értékű arany érkezett. Franciaországból Anglián át 1.5 millió, míg Hollandiából 220 ezer font értékű aranyat szállítottak az Egyesült-Államokba. Szeptember 9-ike óta összesen 37.4 millió font értékű arany vándorolt az Egyesült-Államokba. Ebből 23.4 milliót Angliából vittek ki, míg a fennmaradt összeg egyenlő arányban oszlik meg Franciaország és Hollandia között.

A svéd hadsereg hadgyakorlatainak befejezése alkalmából Minder nemzetvédelmi miniszter beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Svéd továbbra is semleges akar maradni és a svéd népnek az a legfőbb feladata, hogy a háborút távollartsa az országtól.

— Sziklaszlárd a meggyőződésem, — mondotta — hogy Svéd semlegességét meg

Consum és Inlesnirea könyvével minden cikket SZEKELY Divatáruházában, készpénzárón vásárolhat színházzal szemben. 5368

Aki utoljára nevet

Irtá: ROBERT DIEUDONNE

Öten vacsoráztunk együtt egy előkelő étteremben. Társaságunk egyetlen nőtagja Gilberte Ménard volt, a Comédie Française tagja, ahogy nagybúszkén hangoztatta, már hogy ez a tagság tulterjed-e a statisztáláson, nem részletezte.

Csak a kis Todiaux volt közöttünk, akinek mestersége nem a tollforgatás volt. Todiaux nem tudott öt percig együtt lenni egy nővel anélkül, hogy bele ne szeressen. Így aztán nem csodálkoztunk, hogy ábrándos szemforgatással és titkos sóhajtozással meredt a nagyon csinos Gilberte-re. Gilberte-et testületileg hazakísértük, aztán leültünk egy kávéház terraszán. Todiaux mintha könnyíteni akarna a szívén, mint meglepő újságot kijelentette, hogy Gilberte nagyon tetszik neki. A kijelentést persze gnyos megjegyzésekkel fogadtuk, csak André Pitois maradt komoly és felelte pözölva:

— Hát amit azt illeti . . . Gilberte bizalmasan bevallotta nekem, hogy maga is nagyon megtetszett neki, öregem.

— Igazán? — Todiaux széles, jámbor arca kigyult a boldogságtól.

Mi többiek eléggé ismertük Pitoist. Nemcsak hogy tréfálni szeretett, de kegyetlenkedni is. A regényei is kicsit kesernyés ízűek voltak. Komoly tehetség volt, mérvadó körökben a legközelebbi Concourt-díj biztos nyertesének emlegették. Todiaux most, addig mesterkedett, míg átült Pitois mellé és faggatta, hogy mit mondott hát felőle az édes . . .

— Hát tudja, azt éppen nem mondta, hogy magába bolondult, de ezt kérdezte: „Ki ez a kedves, intelligens, kitűnő modoru fiu?” . . . inkor aztán megmondtam a nevet, érdeklődött, hogy

magá kinek udvarol. Felvilágosítottam, hogy ezidő-szerint senkinek, hogy valami szerelmi bánat utó-regzését szenved. Nagyon sajnálkozott, de tovább nem folytathattuk az érdekes beszélgetést, mert hozták a kacsasültet . . . Pitois, az elmaradhatatlan monoklivál szemén, egyet-kettőt szippantott a szivarjából és mint aki az egésznek nem tulajdonít jelentőséget, odavetette: — Ha ennyire izgattja a dolog, majd kipuhatom. Hogy Gilberte érdeklődése komoly-e . . . A közeli napokban ugyanis találkozom vele.

A már fülig szerelmes Todiaux majdnem könnyekig meghatottan, hálásan szorongatta Pitois kezét. Szegény, derék fiu nem gyanította, hogy Pitois szokott ugratásainak most ő a kiválasztott céltáblája.

Pitois kellő óvatossággal, tervszerűen folytatta a kegyetlen tréfát. Ha Todiaux távollétében nekimentünk, hagyja békén azt a szegény fiut, azzal vágott vissza, hogy inkább mi hagyjuk őt békességben! . . . Ez az üresfejű Todiaux annyit hengegett a szerelmi diadalaival, megérdemli, hogy egyszer alaposan az orrára koppintsunk. A jövőben legalább hallgatni fog. Mi többiek a további részletekről Todiaux utján értesültünk, mert Pitois, mintha nem valamennyiünk, hanem pusztán saját mulattatására rendezné a tréfát, agyonhallgatta a dologt. De Todiaux annál szélesebben dicsékedett:

— Már két ízben kellett volna találkoznom a drágával, de szegénykének ugylátszik mostanában elég súlyos anyagi gondjai vannak és nem akar ilyen kiegyensúlyozatlan helyzetben új szerelmet kezdeni. Kértem Pitoist, mondja meg neki, rendelkezék velem, de Pitois figyelmeztetett, hogy ilyesmikkel elő se álljak, mert megsértem a büszkeségét.

Szerettem volna figyelmeztetni szegény fiut, hogy ne bízzék ennyire Pitoisban és ha Gilbertenek

csakugyan komoly gondjai vannak, a felajánlott segítségért csakis hálás lehet. De mégsem tartottam ajánlatosnak belekeveredni a dologba.

Két nappal utóbb megint egy kávéház terraszán ültünk, ezuttal Todiaux nélkül. Pitois, óráját kihuzva, megjegyezte.

— Todiaux, azt hiszem, ebben a pillanatban dobhatja ki magát Gilberte-tel.

— De hát miért?

— Mert azt mondtam neki, menjen oda és ajánljon fel ötezer frankot Gilbertének a kegyeiért cserében. Gilbertének pont ennyi pénzre van égetően szüksége.

— Igaz?

— Dehogyan igaz. . . igaz csak az, hogy Todiaux most sokkal gyorsabban gurul le Gilberte lépcsőjén, mint ahogy felment.

— De hát miért tette ezt a szegény fiu, val?

— Mert szeretek nevetni és Todiaux rettentően untat.

Egyikünk se szent, de ezt a hűvös kegyetlenséget eliteltük és titkon haragudtunk Pitoisra a rossz tréfáért. Ő, nem sokáig . . . csak míg néhány perc múlva a kávéház terraszá előtt megállt egy taxi, amelyből elsőnek az örömtől sugárzó Todiaux ugrott ki, hogy aztán kíségtse az ugyancsak nagyon elégedettnek látszó Gilberte-et. Todiaux módját ejtette Pitois lábába sugni: „Köszönöm, öregem . . . hálásan köszönöm!”

Utóbb megtudtam, hogy Gilberte-nek csakugyan nem kellett a pénz, de meghatotta Todiaux gyöngéd, finoman izléses közeledése és minden érdek nélküli szívet szívért adott. Ez már egy évvel ezelőtt történt és Todiaux ma is a szép Gilberte hivatalos barátja. Pitois azóta nem mutatkozik közöttünk . . . Szerencsére egyikünknek sem hiányzik . . .

lehet védeni, ha a nép ezt valóban akarja. Svájc mindaddig nem köt katonai egyezményt valamely állammal, amíg támadás nem éri.

Itt írjuk meg, hogy Chertok amerikai olalmágnás és Martin követ között tegnap létrejött a megegyezés. Eszerint Chertok 170 négy-

zetkilométerre kapott koncessziót. Ezen a területen tekintélyes platina- és olajmezők vannak. A koncesszió területe Martin magántulajdona. Chertok kijelentette, hogy semmi összefüggés nincs közöttük és Rickett között. A koncessziós területet amerikai tőkével használják ki.

Katonai államtanács Istambulban

Istambulból jelentik: A Földközi-tengeri angol-olasz ellentétek kiéleződéséről szóló hírek hatása alatt Kemal pása a kormány tagjai és a hadsereg főparancsnokai kíséretében Ankarába utazott és ott ma délelőtt a katonai körök bevonásával államtanácsot tartott. Lapjelentések szerint a török hajóhad az Istambulban időző görög hajóhaddal közösen hadgyakorlatokat tart. A hadgyakorlatot a görög hajóhad főparancsnoka irányítja.

Fogolyként őrzik Abesszínia trónfosztott uralkodóját

Addis-Abeébából jelentik: Az angol sajtó részletesen foglalkozik Abesszínia detronizált és fogolyként őrzött másik uralkodójának, Menelik császár unokájának személyével. Li Jossut, a fogságban őrzött trónfosztott királyt egy minden kényelemmel ellátott villában tartják fogva, a villát villanyárammal telített drótsövénnyel fogja körül. Őrzését pedig 300 katonalátia el, hogy minden szökési kísérletet eleve lehetetlenné tegyenek. Hír szerint Li Jassu, akitől a jelenlegi négus jobban fél, mint a világon bármely másától, még fontos szerepet játszik majd a konfliktus kibontakozásánál.

A londoni Daily Express jelentése szerint Zeila angol szomáli kikötőn át titkos lőszerszállítás folyik Abessziniába.

Fegyvereket, lőszert és srappelleket visznek a háborúra nagyban készülő abesszin hadseregnek. A szállítmányok gazdag abesszin kereskedőknek vannak címezve. Dsita arab kikötőbe, ahonnan Zeilába szállítják a küldeményt, ott aztán az abesszin kormány küldöttei veszik át a hatalmas ládákat és Abesszínia felé viszik. Addis-Abeében eltűntek az összes autók, sofőrjeikkel együtt, mert valamennyit Harrarba rendelték, hogy ezeket a szállítmányokat továbbítsák. Három hét alatt rengeteg új fegyver érkezett és a bevonult katonaság régi, ősdíj fegyvereit csillogó ujakkal cserélték fel. Az eddig üres tölténytáskák is megteltek már 80—100 tölténnyel.

A kisantant-államok „barátságos magatartást tanúsítanak Olaszországgal szemben”...

A népszövetségi tanács ma délutáni nyilvános ülésén a danzigi alkotmány ügyében előterjesztett panaszt tárgyalta le. A tanács tudomásul vette a jogi bizottságnak ebben az ügyben tett kijelentését. Eden előadón kívül a kérdéshez Beck, Laval és Sreiter, a danzigi szenátus elnöke szólottak hozzá.

Párisi jelentés szerint a közép-európai bizottság ügyében Franciaország által Londonhoz intézett kérdés ügyében még folynak a tanácskozások, részben Eden révén Genfben, másrészt pedig Londonban a francia nagykövet útján. Ezek a megbeszélések kedvező irányban haladnak előre. Az angol kormány hajlandó hozzájárulni a népszövetségi alapokmány megerősítéséhez és a jövőbeni megtorló rendszabályok elől sem zárkózik el, de ezt attól teszi függővé, hogy milyen magatartást tanúsít a Népszövetség az abesszin ügyben.

A kisantant az olasz-abesszin viszály ügyében barátságos magatartást tanúsít. Olaszország örömmel látja, hogy a kisantant nem akarja súlyosbítni az olaszok helyzetét.

Titulescu hosszas megbeszélést folytatott a szovjet megbízottaival az orosz-román egyezményre vonatkozóan. Végső eredményre még nem sikerült jutni, mert a két ország között még számos kérdés vár elintézésre. Ezek a megbeszélések egyébként előkészítik Titulescunak októberre tervezett moszkvai látogatását.

Elfogtak egy olasz futárt Abessziniában

Ujabb jelentések szerint az angol kormány előreláthatólag szerdán juttatja el Corbin londoni francia nagykövethoz Angliának a közép-európai biztonság kérdésével kapcsolatos válaszát.

Addis-Abeébából érkezett jelentés szerint az abesszin hatóságok Gondárban elfogtak egy olasz futárt, aki Adua felé tartott. Minden valószínűség szerint diplomáciai futártól van szó.

Bundák—szőrmék

legolcsóbban 5420

Neuländer E. szücsnél

Fischer Eliz-palota, az udvarban.

Da Vinci addis-abebai olasz követ tiltakozását jelentette be a futár elfogatása ellen. Az olasz konzult, aki Szudánba akart utazni, az abesszin hatóságok útjában megakadályozták.

Mit javasolt az ötösbizottság?

A Népszövetség titkársága ma hozta nyilvánosságra azt a javaslatot, amelyet Madariaga spanyol főmegbízott az ötös bizottság nevében szeptember 18-án az etiop és az olasz kormányokhoz eljuttatott. Ez a javaslat elsősorban ismerteti a helyzetet, majd pedig közli, hogy a Népszövetség kötelességének tartja a közvetítést felajánlani és bizonyos együttműködésre javaslatot tenni. Ez az együttműködés és támogatás az abesszin kormány jóváhagyásával történne. Minden támogatási tervhez az abesszin kormány előzetes hozzájárulása lenne szükséges. A támogatást úgynevezett „támogatási okirat” útján valószínűleg meg. Ennek értelmében Abesszínia elfogadná, hogy a Népszövetség az etiop állami szerveket újraszervezze, a pénzügyeket rendbehozza és az ország gazdasági kihasználására reformtervezetet dolgozzon ki. Ez a gazdasági kihasználás külföldi szakértők közreműködésével történt volna. A szakértőket a Nép-

Ez az alma „makk”-es, csépes, mert belül teljesebb, tisztább. Mi, emberek is makk-egészségeseink éreznék magunkat, ha belső szerveinket megfelelően ápolnánk. Gondoljuk meg, hogy kb. 500 liter vér folyik át mindennap az ember veséin és akkor megértjük, hogy mennyire fontos a vesék, a hólyag és vizelet-utak időnkinti alapos és rendszeres kitisztítása Helmitol tabletták által.

HELMITOL
a belső szervek higiénijához

szövetség és a négus nevezték volna ki. A terv hosszú lélekzetű lett volna és öt év múlva revízió alá lehetett volna venni.

Egy másik jegyzőkönyvet is készítettek volna, amelyben Franciaország és Anglia az Olaszország és Etiópia közötti helyzet megkönnyítése végett hajlandóknak mutatkoztak volna arra, hogy a Szomáli partvidéken bizonyos területi engedményt tegyenek Etiópia javára. Franciaország és Anglia egyben elismerte volna, hogy Olaszországnak Abessziniában különleges érdekei vannak. Ugyanakkor természetesen mindkét állam biztosította volna saját jogos keletafrikai érdekeit.

Az olasz kormány, — mint ismeretes — ezt a javaslatot elvetette, az abesszin kormány viszont közölte, hogy azt bizonyos megkötésekkel magáévá teszi. Valószínű azonban, hogy a további tárgyalások az ötös bizottság által kidolgozott fenti javaslat alapján folytatódhatnak.

A Reuter távirati iroda jelentése szerint a ma délelőtt Madariaga és Aloisi között lefolytatott tanácskozások nem vezettek eredményre. Az ötös bizottság délelőtti ülésén Laval rendkívül erőteljes hangot ütött meg. Egy megfigyelő megjegyzése szerint Laval már nem is úgy beszélt, mint francia külügyminiszter, hanem mint a Népszövetségi alapokmány bajnoka.

A Havas-iroda római levelezőjének jelentése szerint a kedélyek lecsillapítottak Anglia irányában. Anglia mérsékelt magatartásában ugyanis bizonyítékát látják annak, hogy a derültebb légkörben újra megkezdődhetnek a tanácskozások. Olasz diplomaták véleménye szerint abban az esetben, ha Anglia valóban számol az olasz érdekekkel, a leghelyesebb lenne a Népszövetség keretében egy angol, francia, olasz tárgyalás.

1000 méter

különböző női kabát- és kosztüm-szövetet vettem alkalmi áron, melyekből feltűnően olcsó hetet rendezek. Győződjék meg, vételkötelezettség nélkül.

Textil Central **NÉMETH** Textil Központ

Szabadon becsájtották a rabokat Abessziniában

Addis-Abeébából érkező jelentés arról számol be, hogy Haile Szelasszié császár bűnbocsánatot hirdetett és a gyilkosok kivételével megnyitotta az összes elítéltek előtt a börtönök kapuit, feltéve, ha az elítéltek belépnek a hadseregbe. Ily módon az abesszin hadsereg ötvenezer újoncot kapott. A tiszteknek azonban

nehéz szerep jut, mert arra kell felügyelniük, hogy a felfegyverzett gonosztevők ne fosztogassanak. A Reuter úgy tudja, hogy a négus több mint egy millió embert mozgósít, de ezt a hatalmas hadsereget nem tudja puskákkal ellátni.

(Tudósításunk folytatása a 7-ik oldalon.)

Őszi újdonságok, férfiruha. átmeneti és télikabát szövetek nagy választékban! **MERINO** posztóház Főter, Str. Alexandri 1.

Dr. Korányi Barna a budapesti nemzetközi dermatológiai kongresszus csodáiról

Klinikai csereközpontot állítanak fel a magyar fővárosban a világ bőrgyógyászai részére

A budapesti dermatológiai kongresszus, melyre a világ minden tájáról összesereglettek a bőrgyógyászok, lipcei Rille professzor előadásával zárult. A pesti Vigadó nagytermében és négy másik teremben folytak az előadások németül, franciául, olaszul, angolul. A kongresszusra minden világtól elküldte legértékesebb képviselőjét, a legnevesebb és a legnagyobb tudományos felkészültséggel rendelkező tudósokat és orvosprofesszorokat. A kongresszusról ma érkezett Aradra dr. Korányi Barna a nagy tudású bőrbal specialista főorvos — aki a nagy jelentőségű dermatológiai kongresszusról a következőkben számolt be munkatársunknak:

A kongresszus anyagát illetőleg négy részre osztott. A teoretikus részre, melynek célja volt a régi elavult orvosi szakkifejezéseket, melyek csupán a betegségek külső tünetjeire vonatkoztak, új és a hajók causális eredetét jelző kifejezésekkel pótolni és egyszerűsíteni. Másik fontos rész volt a szakorvosi nevelés modernizálására és az egyes országok klinikai eredményeinek kicserélésére vonatkozó problémák megvitatása. A kongresszuson határozatba ment, hogy a jövőben a legtovábbilag világtól és országrészek klinikai anyagának kicserélésére egy csereközpontot létesítsenek. Ez a központ Budapesten lesz.

Harmadszor a speciális betegségek, a tbc, az iparban használatos kémiai szerek által okozott tömeges ipari betegségek és a vérhaj gyógyításának leghatékosabb gyógymódjai kerültek megvitatásra. A kongresszus részvevőinek véleménye szerint szükséges minden nagyobb városban egy közegészségügyi tanácsadó felállítását, mely a tömegek széles rétegének ad hathatós orvosi tanácsot a betegségek elkerülése és gyógyítására vonatkozólag.

Részletes megvitatásra kerültek a bőrbetegségek diagnosztikai és terápiái eredményei. A gombás bőrbetegségekről, a lepra, a belső elválasztó mirigyek meghibásodásából származó bajok, az „Allergia” stb. betegségekről a legkiválóbb bőrgyógyászok tartottak előadást. Nagy érdeklődés kísérte a neml betegségek, a lues és gonorrhoea gyógyításával foglalkozó előadásokat is. A malária és láz terápiása, a pesti Rajkó professzor allergiás kezelési módszereinek öt évi eredményei sok hasznos új megismeréssel gazdagították az orvostudományt ezt az ágat. Igen érdekes volt Hillgermann előadása a vérbajnak a vaccinas kezeléssel folytatott kísérleteiről. A gonorrhoea illetőleg sok újat jelentett az élő kultúrával folytatott oltások eredménye.

Az előadásokat a kitűnő vetítő készülékek segítségével illusztrálták. A kongresszus nagy jelentőségű tudományos eredményeitől eltekintve is rengeteg érdekességgel szolgált az idegeneknek. A Vigadó nagytermében a világ legnagyobb Montasse-kollekciója mutatta be vizsakfigurákon bámulatraméltó művészi kivitelben a beteg szervek elváltozásait és a különféle betegségek rombolásait.

Transzparens fényképek, optikai műszerek és a legmodernebb orvosi eszközök kiállítása tömeges látóvalókkal szolgált.

A kongresszus ideje alatt városunk kis kongresszusi városa létesült a Vigadó környékén, saját postaállomással, vetítő-kamrákkal, etnográfiai kiállítással, könyvkereskedéssel. Az alkalmi árusok tömege, a kíváncsi vendégek ezrei élénkítették a városnak azt a részét. Több mint ezer külföldi orvos, tudós professzor vett részt a kongresszuson, akiket körülbelül 200 nő kísért el. A kongresszus rendezőségének mindenre kiterjedő figyelme a legnagyobb mértékben gondoskodott a kísérők szórakoztatásáról. A rendezés olyan gratulációs volt, hogy mindenki a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezett meg a szervező bizottság munkájáról. A kiállítás költsége mint értesültünk, több mint 100.000 pengőt emésztett fel. A kongresszus ideje alatt fogadások voltak a kormányzónál és Hóman Bálint kultuszminiszternél. Az utolsó napon a bucsuzó vendégek tiszteletére díszelőadás volt az Operában. A vendégek közül sokan utaztak Budapest környékének és természeti szépségeinek megtekintésére. — fejezte be érdekes beszámolóját Korányi dr. főorvos.

Kultuszminiszteri vizsgálat a timisoarai római katolikus egyháznál

Timisoaráról jelentik: Tegnap Timisoarára érkezett Ienciu Moise dr. kultuszminiszteri vezérfelügyelő, hogy vizsgálatot folytasson Metzger Márton dr. prépostplébános és Rech K. Géza apátplébános ügyében. Egy timisoarai lap ugyanis azzal vádolta meg a két köztisztviselőt, hogy irredentizmust üznenek, templomaikban csak magyarul prédikálnak, német híveiket teljesen elhanyagolják és mindent elkövetnek, hogy a magyar nemzeti érzést ébrentartsák.

Ienciu Moise dr. a püspöki aulában hallgatta ki a két plébánost. Ugy Metzger Márton dr. prépostplébános, mint Rech K. Géza apátplébános kimerítő választ adott az egyes vádpontokra. Kijelentették, hogy a templomokban már hosszú évek előtt bevezették azt a szokást, amely szerint az egyik héten magyarul, a másik héten pedig németül prédikálnak. Arra a vádakra vonatkozólag, hogy a temetéseken magyar gyászbeszédet tartanak, kijelentették, hogy e tekintetben mindenkor alkalmazkodnak az elhalt hozzátartozóinak kívánságaihoz. Ienciu Moise dr. jegyzőkönyvet vett fel a kihallgatásról. Ienciu dr. a vizsgálat folyamán meggyőződhetett arról, hogy a vádak teljesen alaptalanok. Remélhető, hogy ezzel véget ér az a lelkiismeretlen és tendenciózus hajsza, melyet a két ismert pap ellen indítottak.

SZEKREKEDÉS ESTE EGY GRAIN DE VALS MEGHAJT HIZASI HAJLAM EGY LEFOGYASZT

A nyelvvizsgán elbukottak nyugdíjjogosultságáért

a Magyar Párt előterjesztést tett a miniszterelnökhöz

A Magyar Párt parlamenti csoportjának titkarsági irodája a következő közleményt adta ki:

A kormány hetekkel ezelőtt elrendelte, hogy a nyugdíjintézetek ne vegyék tárgyalás alá azokat a kérvényeket, melyekben kisebbségi alkalmazott a folyamodó, még az esetben sem, ha az illető az orvosi bizottság útján már beigazolta szolgáltatékép telenségét. Nyilván az a feltevés vezette a kormányt, hogy a kérvényezők ki akartak bujni a nyelvvizsga alól és lesújtott olyanokra is, akiknek a nyelvvizsgához semmi közük.

Willer József dr. képviselő, a Magyar Parlamenti Csoport főtitkára emlékiratot nyújtott be a miniszterelnökhöz, kifejtve, hogy a szolgálatból valóban nyelvvizsga címén történt elbocsátások is rendezésre szorúlnak, hiszen nem lehet ezer meg ezer családot az éhhalálnak kiténi. A kormány tehát a tisztviselői problémát csak átformálta szociális kérdéssé, de a feladat még megoldásra vár. Ettől eltekintve a nyugdíjintézet köteles letárgyalni a betegek minősülteknek a kérvényeit, a letiltó rendelet tehát érvénytelen.

Willer ezután felkereste Maxim volt minisztert, a nyugdíjintézet új elnökét, aki a Viltorul főszervezője is és aki már minisztersége idején több tanujelét adta feltétlen igazságos érzületének.

Legszébb külföldi borító-papírok megérkeztek.

Iskolakönyvek

és egyéb beutótesek legjobban készültnek

DAVIDOVITS könyv-
kötészet
és vonatkozó intéseleiben Arad,
Buly. Reg. Marton 24. (Herman-udvar)

Maxim elnök ezáltal is kifogástalanul viselkedett. A nyelvvizsgán elbukottak nyugdíjazásának a kérdése — szerinte — kormányprogramm. Azzal ő nem foglalkozhatik, de a törvény betartásához ragaszkodik és a kellető felszerelt kérvényeket letárgyalja. Ilyen értelemben azonnal előterjesztést tett a kormánynak.

Az aradi színház új tagjai

Az aradi és timisoarai színházak megszervezésének munkája nagy lendülettel folyik. Róna Dezső és ifj. Szedrey Mihály, Felhő Ervin főrendező bevonásával nagy ardeali körutazásra indultak, hogy az aradi színház számára kitűnő együttest szerződtessenek. A szingapuri tárgyalásokat folytatták Hinz Helly primadonnával és több mint valószínű, hogy ez a gyönyörű tehetséges primadonna lesz az idei színi évad ünnepeit kedvence. Szübrell lesz Odobor Mária, bonviván Csermák Lajos, a tavalyi színház sok sikert aratott erősségei: Gömör Emma Hegyessy Magda, Forgácsné, Forgács, Felhő, Jávör, Kozma, Tompa és Székely Bálint továbbra is megmaradnak az aradi társulatnál.

Az igazgatóság nagy súlyt helyezett a komolyabb zenei művek színházhozatalára. E célból Róna Dezső igazgató megfelelő zenekar megszervezésén dolgozik. Kiváló régi operettek és operák fognak megfelelő kiállítással színre kerülni.

A prózai darabok a rendezői kvalitásáról is legelőnyösebben ismert Forgács Sándor rendezésében kerülnek előadásra.

A színház műsorának összeállítását id. Szedrey Mihály végzi, aki kitűnően ismeri az aradi közönség ízlését és igényeit s olyan műsört állít össze, mely a modern színi ifodalom legnívósabb termékeit nyújtja a színházlátogató közönségnek.

A bérletjegyek kibocsátását, mely a színház anyagi bázisát kell hogy megalapozza — a napokban kezdi meg az igazgatóság.

Nagyteljesítményű

4+1-es Oktodás szuperek

2+1-es Pentodás hálózati készülékek

4 csöves telepes szuperek (szakértőkapcsolásban, állomás-skálával, három hullámhosszra, rádióalkatrészek, szakszerű javítások, villanyfelvezetések legelőnyösebben) 5108

FLESCH rádió és elektroműhelyben Arad,
Strada Moisa Nicoara 1 szám.

TARNÓCZY LAJOS lett az aradi református lelkész

A református hívek egy része nem vett részt a választáson — A szavazatok nyolcvanöt százalékát kapta Tarnóczy Lajos

Közel két éve tartott már az aradi református egyház kebelében az az áldatlan állapot, hogy ennek a tekintélyes ardeali egyházközségnek nem volt lelkésze. Ezt a súlyos válságot oldotta meg az elmúlt vasárnap történt választás, amely **új református lelkészt adott Aradnak**, mint ismeretes, még az elmúlt év szeptemberében választás volt a Csécsi Imre nyugdíjbavonulásával megüresedett református lelkészi tisztség betöltésére. A választást, melynek két szembenálló jelöltje **Balajthy Jenő és Nagy Zoltán** lelkészek voltak és amely meglehetősen viharos körülmények között ment végbe, az egyházi hatóságok megsemmisítették és új lelkészválasztást kellett kiírni.

Az aradi lelkészi tisztségre tíz lelkész pályázott, azonban az esperes csak nyolcat talált közülük megválaszthatónak. A nyolc pályázó lelkész: **Bokor Sándor, Wesmás Károly, Szondy Géza, Szücs István, Jakab Viktor, Tarnóczy Lajos, Horváth Pál és Szilágyi Sándor** voltak. Az aradi hívek kezdetben **Jakab Viktor és Wesmás Károly** köré csoportosultak, később azonban mindinkább előtérbe került **Tarnóczy Lajos** bihori lelkész személye és tíz nappal ezelőtt a hívek nagyrésze megegyezett Tarnóczy Lajos személyében.

Megalakulnak a szavazó-bizottságok

Vasárnap délelőtt tíz órakor, a választást megelőzően, istentisztelet volt, amikor a hívők zsúfolásig megtöltötték a református templomot. Az istentisztelet során **Fogarassy Bálint** adeai lelkész szólalt fel, aki a küszöbön álló eseménnyel kapcsolatban kárhoztatta azokat, akik a választást csupán szereplési ürügyül igyekeznek felhasználni. Fogarassy lelkész ezután megmagyarázta a híveknek a lelkészválasztásra vonatkozó rendeleteket, majd feltette a kérdést, hogy közfelkiáltással, vagy pedig titkos szavazással kívánnak választani. Miután tiznél több választó szavazást kért, **elrendelte a titkos szavazást**. Az istentisztelet után a templomot kiürítették. Miután az egyházi törvények értelmében ezernél több választó esetén két bizottságnál történik a szavazás, úgy döntöttek, hogy **a hívők A. és L. közötti kezdőbetűkkel a parochián, M-től végig pedig a templomépületben adják le szavazataikat**. A választás elnöke **Fogarassy Bálint** adeai lelkész, egyházmegyei tanácsbíró lett. Ugyancsak ő lett a parochián levő első szavazóbizottság egyházi elnöke, míg a világi elnök **dr. Olosz Lajos** chisineui ügyvéd, delegált presbiterek **Eszényi Lajos és Farkas Károly** lettek. Itt a **Tarnóczy-párt** bizalmi embereiként **Veres Zoltán és Fehér, Imre**, a **Wesmás-párt** részéről **Mészáros Dániel és Seller János** szerepeltek. A templomépületben működő második szavazószedő-bizottság egyházi elnöke **Szakács Dénes** tarcanai lelkész, világi elnöke **dr. Balogh Ernő** igazgató-főorvos, delegált presbiterek **Zih József** táblabíró, **Erneszt Sándor és Popovics Mihály** voltak. A **Tarnóczy-párt** bizalmi embereiként itt **Mészáros László és Varva Kálmán**, a **Wesmás-párt** részéről pedig **Lakatos Mihály és Bányai István** szerepeltek. A bizottság jegyzői **Hirsch József és Rónai Lajos**, illetve **Horváth József** voltak.

Már délelőtt 11 órakor, amikor a szavazatok leadása megkezdődött, nyilvánvalóvá lett, hogy a választás iránt aránylag csekély érdeklődés nyilvánul meg. Ekkor azonban még a templom előtt tekintélyes tömeg várakozott és a torlódás elkerülése végett a hívőket tízes turnusokban engedték be a szavazóhelyiségekbe. Az I. bizottság első szavazói: **Fehér Imre, Ilvics István, Kun József, Hodony Elemér és Helmessy Gábor** voltak, míg a II. szavazószedő-bizottságnál elsőnek **Varva Károly, Szabó László, Máté János, Nagy Imre és Rizule Gusztáv** jelentkeztek. Az összehívogatott cédulák eleinte gyorsan gyülekeztek az urnák fenekén, a déli és délutáni órákban azonban

már rohamosan gyérült a jelentkezők száma és délután két-három óra között már csak elvétve jöttek a szavazók. Délután három óra körül még alig négyszáz szavazatot adtak le. Annak ellenére, hogy a szavazás már tulajdonképpen be is fejeződött, a szavazási bizottság **a választás záróját délután fél ötben alapította meg**, hogy mindenkinek alkalma legyen azon résztvenni.

Már alig egy perc volt hátra a záróraig, amikor sietve megérkezett egy hölgy, aki a II. bizottságnál leadta a választás utolsó és **a bizottság kerekszám kétszázadik szavazatát**. Ezután feszült várakozás közben, a bizalmiférfiak jelenlétében felnyitották az urnákat és megkezdtek a szavazatok összeszámolását. **Az I. bizottságnál 252, a II. bizottságnál 200, összesen tehát 452 szavazatot adtak le, aminek tekintve egyrészt az egyházközség 1406 szavazóját, másrészt pedig, hogy a múlt évi választásnál 1113 szavazó adta le szavazatát, igen gyér érdeklődésre vallott**. Ez azzal magyarázható, hogy a választók már belefáradtak a lelkészválasztási küzdelembe. Feszült várakozás közepette kezdtek meg a cédulák felbontását. Már az első percek eredménye kétségtelenné tette Tarnóczy Lajos abszolút többségét. A választás végeredményei a következők voltak:

Az I. bizottságnál leadott 252 szavazat közül Tarnóczy 209, Wesmás 32, Jakab Viktor 8, Szücs István 1 szavazatot kapott, míg két szavazatot formai okból megsemmisítettek. A II. bizottság 200 szavazatából a Tarnóczy-párté 175, Wesmás Károlyé 13, Jakab Viktoré 9 szavazat, egyet üresnek találtak, kettőt megsemmisítettek. Az összes 452 szavazat közül Tarnóczy Lajos 384 szavazatot kapott és 85 százalékos győzelemmel Arad új református lelkésze lett.

Wesmás Károly ghioroci lelkész 45 szavazattal az összeredmény tíz százalékát érte el, míg a többi szavazatok arányszáma elenyésző.

Az új lelkész pályafutása

A lelkészválasztás befejeztével Fogarassy Bálint választási elnök a templomban egybegyűlt hívek előtt kihirdette a választási eredményt. Arad új református lelkészét lelkes óvációban részesítették. Az új lelkésszel hívei telefonon tudatták az eredményt. Tarnóczy Lajos 48 éves, szentesi születésű, szegény szabómester fia, aki a maga erejéből tanult és küzdött fel magát. Először Békésgyulán lett segédlelkész, majd Bihar községbe került, ahol 22 év óta lelképásztoroskodott. Három gyermeke van, akik közül legidősebb leánya most érettségizett. Tarnóczy nagyképzettségű és kiváló tudású ember, aki Amerikában is volt missziós lelkész. Egvidőben lapok számára is dolgozott. Tarnóczy Lajosra nagy és nemes feladat vár, mert egy ellentétek által megzavart életű egyházközség hívei között kell hogy ismét helyreállítsa a lelki közösség mindennél szorosabb kapcsolatait. Tarnóczy Lajos két hét múlva foglalhatja el állását.

Veszedelemes tűz halálos sérülésekkel egy aradmegyei községben

Arad tűzoltósága mentette meg Mandrucoc községet a tűzveszedelemtől — A tűzvész egyik áldozata meghalt az aradi kórházban

Veszedelemes tűz pusztított ma a délelőtti órákban az aradmegyei Mandrucoc községben, amelynek súlyosan sérült áldozatai közül az egyik a halállal vívódik. Körülbelül 11 óra lehetett, amikor **Bozgan Nicolae** községbeli lakos náddal fedett házában a teteje eddig ismeretlen okból kigyulladt. Az éppen akkor dühöngő nagy szél következtében rövidesen az egész ház lángba borult. **Bozgan és felesége** megpróbálták, hogy legalább a házban lévő szegényes holmijukat kimentesék, azonban mindketten súlyos égési sebeket szenvedtek. **Bozgan** a fején szenvedett súlyos sérüléseket, nálánál is jóval szerencsétlenebbül járt a felesége.

A szerencsétlen asszony ugyanis éppen a ház tornácára ért, amikor a tető beomlott, az égő romok ráestek és ruháját felgyújtották.

Az asszonyt, aki egy lobogó fáklyához hasonlított, a szomszédok mentették meg az azonnali tűzhaláltól. Azonban már ekkorra oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy reménytelen állapotban szállították be az aradi kórházba.

A tűz idejében nagy szél volt és ezért attól lehetett tartani, hogy a lángok más épületekre is átsapnának. A községbeliek **dr. Cotiuiu Romulus** polgármestertől segítséget kértek. Erre Aradról **Siboteanu** alparancsnok vezetésével a riadó-tűzoltókészültség egy öntözőautóval a helyszínre sietett, csakhamar megjelentek **Záray Jenő és Szarka László** tűzrendészeti felügyelők, valamint a szomszédos glogovati-önkéntes tűzoltók **Weber** alparancsnok vezetésével és megfeszített munkával sikerült a tüzet eloltaniuk. Addigra azonban a ház már teljesen elhamvadt. A tűzvizsgálat megállapította, hogy a községbeli lakosság a tüzzel nem birkózhatott volna meg, mint hogy úgy Mandrucoc, mint a szomszédos **Cicir** község tűzoltófelszerelése teljesen silány.

Az aradi tűzoltóság tehát a községet nagy veszedelemtől mentette meg.

A tűzvész áldozatait, **Bozgan Nicolae** és feleségét az aradi kórházban azonnal kezelés alá vették. A gazdálkodót sebeinek bekötése után elbocsátották, az asszonyról azonban megállapították, hogy a lehető legsúlyosabb harmadfoku égési sebeket szenvedett és így állapota reménytelen.

Újabb értesülés szerint, **Bozgan Nicolae** felesége, akit az orvosok kezdettől fogva feladtak, este fél nyolc órakor az aradi kórházban kiszenedett.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

A cigánybáró

Adolf Wohlbrück, Hans Knotek, Fritz Kampers

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órakor

Utóljára!

A maláji tör

(Charlie Chan Londonban)

Főszerepben Warner Oland.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órakor

Premier

GLORIA SWANSON és JOHN BOLES
nagy énekes filmje

Menyország a földön

Következő műsorok: **Másodvirágzás** (Liebe, dumme Mama.) Zenés vígjátékláger. Főszerepekben Hermann Thimig, Luise Ullrich, Leopoldine Konstantin, Theo Lingen, Gustav Waldau.
Kacagó szemek. Főszereplője a kis Shirley Temple.

HIREK

A SZUEZI-CSATORNA

*

A szuezi-csatorna bejáratánál oroszán jelképezi a Brit-birodalomnak azt az elszántságát, a mellyel a csatornát minden körülmények között tartja. Ennek a csatornának a stratégiai helyzetéről már nagyon sokat írtak. Szinte köztudatban van, hogy elzárása milyen kemény csapás volna például Olaszországra, amelynek a politikájával a Brit-birodalom most szembehelyezkedett.

De azt már nem sokan tudják, hogy ki szerzte meg tulajdonképpen a Szuezi-csatornát — legalább magánjogilag — a Brit-birodalomnak.

Mint ismeretes, a csatornát egy részvénytársaság építette s azé a részvénytársaságé most is. A mű befejezése után Angliának is volt néhány száz részvénye. De ez, természetesen, távolról nem volt elég ahhoz, hogy Anglia a maga akaratát rákényszerítse a részvénytársaság munkájára. A részvények nagy többsége az egyiptomi khedive asztaliójában volt.

1875. elején Westermann angol újságíró megtudta, hogy a khedive pénzzavarban van és el szeretné adni a szuezi részvényeit. Az újságíró — egy nagy tekintéllyel, de nem nagy jövedelemmel rendelkező lap vezércikkirója volt — azonnal átlátta, mit jelentene Anglia számára, ha az angol kormány megszerezné ezeket a részvényeket. Tüstént elment Beaconsfield miniszterelnökhöz s elmondotta neki gondolatát.

A miniszterelnök eleinte huzódott a dologtól. Az újságíró azonban elővette ékesszólását s kifejtette előtte, hogy nemcsak politikai, hanem anyagi szempontból is elmondhatatlanul igen jó vásár volna ez a részvényvétel. Ha Anglia diktálhat a részvénytársaság közgyűlésén, akkor ezt végre lehet hajtani, azt meg lehet csinálni, így lehet biztosítani az angol uralmat, ezt jelenti Egyiptom szempontjából és amaz India szempontjából.

A miniszterelnök végre átlátta, hogy csakugyan világhatalmas dologról van szó. Csak az volt még hátra, hogyan lehetne nyélbeütni a vásárt! Az újságíró leleményessége erre is rájött. Őva intette a miniszterelnököt, hogy a parlamenthez forduljon a szükséges összegért. Ebben az esetben a hír kiszivárog s más államok is megvehetik a részvényeket. Sokkal jobb volna, ha a City teremtené elő a pénzt. A miniszterelnök ezt a gondolatot is elfogadta.

Azonnal elment Rothschildhoz s arra kérte, hogy adja kölcsön a hatalmas összeget az államnak. Rothschild éppen egy szőlőfürtöt evett s addig gondolkodott, amíg az utolsó szemét is a szájaiba nem tette. Akkor azt válaszolta, hogy odaadta a pénzt, de csak ilyen és ilyen kamat mellett. A miniszterelnök elfogadta az ajánlatot s néhány nap múlva a részvények a Brit-birodalom birtokába kerültek.

Ezzel Anglia megkezdhetette és befejezhetette azt a munkát, amellyel a Szuezi csatornát a Brit-birodalom legfontosabb életerévé építette ki.

Amikor nyilvánosságra került az ügy, az egész közvélemény tüntetően ünnepelte a miniszterelnök bölcsességét és előrelátását, a királynétől nagy kitüntetést kapott és minden szájon ott volt „a nemzet sohasem fogja neki elfelejteni.”

A miniszterelnök titkárát, aki tudott a részvénytársaság eredetéről, egy ízben lelkiismeretfurdalás fogta el s felvetette magában a kérdést, — tulajdonképpen mit csinál az a Westermann?.. Elment hát a lakására. Szűk, szegényes kis lakásban lakott az újságíró. A titkár elmondotta, hogy a miniszterelnök megbízásából jött s kérde tőle — ninos-e valamilyen kívánsága? A miniszterelnök tudja, hogy milyen szolgálatot tett a hazának s ezért valamilyen módon rendelkezésére szeretne állani.

Az újságíró hidegen ránézett a titkárra s csak ennyit mondott.

— Én a hazámat kötelességből szolgálom.

Amikor Westermann meghalt, kollégái adták össze a pénzt, hogy elfemehessék.

— **CSÖKKEN A MELEG.** Több felhő, északkebb délnyugati szél, a meleg fokozódó csökkenése és több helyen zivatar lehetséges.

— **Mária özvegy anyakirályné** Brasovban. Bucurestiből jelentik: Mária özvegy anyakirályné az éjszaka folyamán Branra érkezett. A királyné ma reggel Brasovba látogatott, ahol ünnepélyesen fogadták. Brasovból a királyné autón tért vissza Bránra.

— **JAVUL A BUCURESTI ÉRTÉKTŐZSDE.** Bucurestiből jelentik: A legújabb külföldi hírek nyomán, amelyek a nemzetközi helyzet bizonyos enyhüléséről szólnak, a fővárosi érték- és árutőzsde nagyjából visszanyerte optimizmusát. Bár a múlt heti jegyzéseket még nem érték el, csaknem valamennyi részvény jegyzés néhány pontos emelkedést mutat.

— **Leleplezték Návay Lajos szobrát.** Makóról jelentik: Óriási tömeg jelenlétében leleplezték vasárnap Makón Návay Lajosnak, Csanád megye volt alispánjának és a magyar képviselőház egykori elnökének szobrát. Návayt 1919. április 29-én több társával együtt a kommunisták gyilkolták meg a kiskunfélegyházi állomáson.

— **Általános bányász-sztrájk** Newyorkban. Newyorkból jelentik: A bányász munkások szövetsége általános sztrájkra hívta fel tagjait és ennek folytán 450 ezer bányász szüntette be a munkát.

— **Robbanás egy csehszlovákiai laktanyában.** Prágából jelentik: Az obenicai 105-ös tüzérezred egyik legénységi termében eddig ismeretlen módon felrobbant egy tíz centiméteres srappnell. A robbanás négy katonát azonnal megölt és kettőt súlyosan megsebesített.

A négus mint újságíró

Az addis-abebai török főkonzul, aki most hazájában tölti szabadságát, az istambuli sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a négus is kartársaik közé számíthatják.

— Hat újság jelenik meg Addis-Abeában, — mondta — kettő francia, egy görög, egy olasz és egy amhári nyelven, Abesszímia hivatalos nyelvén. Ez utóbbi újság szerkesztését maga a négus irányítja és sokszor vezércikkeket is ír belé. Az újság címe: Bahanina. Igen nagy gondot fordít a négus a sajtóiroda és a propagandaszervek vezetésére is. Mindent elkövet, hogy a külföldi sajtó képviselői olyan híradásokat kapjanak, amelyek kedvezők az országára nézve.

— **FÉLSZÁZ HALÁLRÁJÉLT KAPOTT ZOGUTÓL KEGYELMET.** Tirana-ból jelentik: Zogu király a felfüggesztett hadbíróóság által hozott 52 halálos ítélet közül 51 ítéletet fegyház büntetésre változtatott át. A halálbüntetést csupán Manecu esetében erősítette meg, aki részt vett Giraldu tábornok meggyilkolásában és előzőleg már két ízben követett el gyilkosságot. Zogu király a kiszabott fegyházbüntetéseket is enyhítette.

Szőrmemunkákat

legszebben és legolcsóbban készít

ANTALFFY szücs

5359 Színház hátsó bejáratával szemben

— **Védekezik Dumitrescu volt bankkormányzó a tiltott vagyonszerzés vádjá ellen.** Bucurestiből jelentik: Beszámoltunk arról, hogy Dorel Dumitrescu, a Banca Nationala volt kormányzója ellen vagyonszerzési kérvény érkezett a bucarestii táblához. Dumitrescu ma beadvánnyal fordult a Táblához és kijelentette, hogy a vádak nem felelnek meg a valóságnak, mert huszonöt esztendő munkával nem szerzett nagyobb vagyont, mint ami jövedelmének megfelelt. Kijelenti, hogy sohasem vásárolt jachtot, hanem egy régi bárkája van, amelyet a múlt évben vett kétezer leierért és leszögezi, hogy minden vagyonának eredetét okmányokkal tudja igazolni.

Az ötletes völegény

avagy: mit kell csinálni, ha harapós kutya van a kertben... 2

Őszi himlőoltások Aradváros területén

A városi főorvosi hivatal körrendelete az egyes kerületi orvosokhoz

Aradváros főorvosi hivatala hétfőn bo-csajtotta ki körrendeletét az egyes városi kerületi orvosokhoz az idei őszi himlőoltások megkezdése és hivatalos beosztása ügyében. Oltásra kerülnek mindazok a csecsemők, akik ez év januárjától június hó végéig terjedő időközben születtek, továbbá újraoltják mindazokat a gyermekeket, akik esetében eddig még egy esetben sem fogamzott meg az oltás. Az új hatósági oltás sorrendje a következő:

1. Az I. egészségügyi kerületben szeptember 30-án a Iosif Vulcan fiugimnáziumban délután 4 órakor és az Oituz-uccai iskolában október elsején ugyanakkor.

2. A második egészségügyi kerületben október 2-án a Piata Luptei-téri iskolában, október 3-án a Lae Barna-uccai iskolában délután 4 órakor.

3. A III. egészségügyi kerületben október 4-én a Piata Stefan cel Mare-i iskolában, október 5-én a Petru Rares-uccai iskolában 4 órakor.

4. A negyedik és ötödik egészségügyi kerületben október 6-án a ségai iskolában három órakor. Ugyanitt az ómicalaiak részére is. Fél öt órakor viszont a gáji iskolában a gájiaknak és az ujmicalaiaknak.

5. A szülők meghívása írásos idéző útján történik, amit mindenkinek lakására küld a városi főorvosi hivatal.

6. Mindazok részére, akik különféle okokból nem tudnak megjelenni, egy, vagy két héttel később tartják az oltásokat és a már beoltottak felülvizsgálását.

7. A szükséges oltóanyagot a kerületi orvosok részére a városi főorvosi hivatal szolgáltatja ki. 8. Az oltásokon a városi ápolónők, egészségügyi ágensek lesznek a kerületi orvosok segítségére.

Az oltás természetesen ingyenes s így senkire anyagi kiadást nem hárít. Alkik nem oltatják be gyermekeiket, büntetésben részesülnek.

— **Házasság.** Brunner Káci (Arad), Alcser Jenő (Ó-kigyós) uradalmi okleveles gazdatiszt házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés nélkül.)

„TRANSILVANIA“ kereskedelmi és hiteltudósító (információs) iroda, ORADEA, Str. Pavel No. 12. a kereske-

deimi életbe vágó mindenféle információt a leggyorsabban és pontosan végez. — Kereskedelmi képviselőket vállal. — Egyeztetések és követelések behajtását szakszerűen elintézi. 5418

— **TENNISZLABDA-NAGYSÁGU JÉG ESETT.** Londontól jelentik: Angliában óriási vihar és jégeső vonult keresztül tegnap, amely sok helyen árvizet okozott. Liverpoolban hetven házat öntött el az ár. Egyes helyeken tenniszlabda-nagyságu jég esett, mely több embert agyonsújtott és rengeteg állatot ütött le.

— **Akinek gyakran fáj a gyomra, bélműködése renyhe, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehéressárga, étvágya megcsappant, annak a természetes „Ferenc József” keserűviz csakhamar szabályozza a széketét, rendbehozza az emésztését, élénkíti a vérkeringését és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok tanúsítják, hogy a Ferenc József víz biztos és kellemes hatása következtében — kiváltképpen ülfoglalkozásnál — állandó használatra rendkívül alkalmas.**

— **Vándor szőnyegárusok házalása Aradon.** Napok óta szőnyegárusok járják végig az aradi urházakat és silány minőségű áruikat magas áron adják el a szőnyegek valódi minőségét nem ismerő közönségnek. Miután a házalókereskedelem súlyosan sérti az Aradon adót fizető és szabályszerű iparendélllyel bíró kereskedőket, fenyegetés történt az aradi Kereskedelmi és Iparkamarnál, amelyet beavatkozásra kértek fel. Az ügyben maga Pacuraru Brutus kamarai titkár intézkedett, valamint a rendőrséget, szüntesse be haldéktalanul a házalókereskedők tevékenységét. Az intézkedés nyomán remélhetőleg hamarosan eltűnnek a városból a vándor szőnyegesek, akik súlyos kárt okoznak úgy a becsületes kereskedőknek, mint a jóhiszemű vásárlóknak.

LEGUJABB

Németország fegyverkezése élénken nyugtalanítja a francia közvéleményt

A francia hadügyi költségvetés előadójának feltűnést keltő beszéde — Mussolini barátságos tanácskozásai Sir Eric Drummonddal —

PARISBÓL jelentik: Az olasz—abesszin-ügy pillanatnyilag háttérbe szorítja ugyan a többi problémákat, de francia kormánykörök korántsem tévesztik szem elől a Rajna felőli biztonsági politika fontosságát. Németország fegyverkezése, gyarmati követelése élénken nyugtalanítja a francia közvéleményt és ez éles hangnemben jutott kifejezésre ARCHIBAUD volt államtitkár, a hadügyi költségvetés előadójának, a radikális párt egyik vezérének Chatillonban mondott politikai beszédében.

Addig hangoztatom — mondotta, hogy Németországgal szemben mindenre el kell készülnünk, amíg a szemek kinyílnak. Hitler politikája sokkal veszélyesebb az európai békére, mint az, ami Rómában történik. A német hadsereg nemsokára olyan erős lesz, mint a miénk. A német hadianyagok állandóan gyarapodnak. A Rajnára vonatkozó intézkedéseket pedig a németek már régen nem tartják be. Ezt Anglia is nagyon jól tudja. Ezért várjuk érdeklődéssel, hogy Hoare angol külügyminiszter mit mond legközelebbi nagy beszédében. Ha Hitler ráteszi kezét Memelre, akkor már minden késő. Ezért kell minden figyelmet ennek a problémának szentelni.

A Reuter iroda genfi tudósítójának jelentése szerint, ha újabb esemény nem jön közbe, akkor az ötös bizottság holnap elkészíti jelentését, amelyben elismeri a békitési kísérlet kudarcát. Nem lehetetlen, hogy a jelentés elkészítése néhány napot vesz igénybe. A Népszövetség előtt most már csak két eshetőség áll. Vagy feláldozza elveit és szabad kezet ad Olaszországnak Abessziniában vagy pedig megvédi a népszövetségi alapokmányt még annak árán is, hogy elveszíti egyik tagját.

Római jelentés arról számol be, hogy az an-

gol nagykövet és Mussolini mai szívélyes hangu megbeszélése a helyzet enyhülésére mutat. Mussolini ugyanis ma délután másfél óra hosszat tárgyalt Sir Eric Drummond római angol nagykövettel.

Eden és Laval ma másfélórás megbeszélést folytatott az angol—francia viszonyról, valamint általában a politikai helyzetéről. Anglia Franciaország kérdésére előreláthatólag a hét végén adja meg a választ.

— ZÜRICH I ZÁRLAT: Páris 20.26 és háromnegyed, London 15.12 és háromnegyed, Newyork 307.75, Milánó 25.03, Amszterdam 208.15, Berlin 123.70, Prága 12.75, Varsó 57.90, Belgrád 7.00, Bucuresti 2.50.

— Magyarországon át zajlik le a német olimpiai fáklyás-stafétája Budapest. A német olimpiai bizottság fáklyás staféta osztafájának két tagja Magyarországra érkezett és megtekintette a Horgos és Budapest közötti utvonalat, amelyen a jövő évi fáklyás staféta Magyarországon áthaladó részét lefolytatják. A német sportférfiak beható megbeszéléseket folytattak a Magyar Atlétikai Szövetség és az Országos Testnevelési Tanács olimpiai szakbizottságának tagjaival.

— Ismeretlen repülőgép katasztrófája. Gibraltárból jelentik: A Malaga környékén levő Mabella közelében egy óriási ismeretlen repülőgép a tengerbe zuhant és elsüllyedt.

— ELTÜNT EGY ANGOL KORONA-ÉKSZER! Londonból jelentik: A Tannernben őrzött korona-ékszerek kincstárából az utóbbi napokban eltűnt egy ékkövekkel kirakott régi kard. A megindított vizsgálat megállapította, hogy a látogatók közül valaki felöltője alatt csempészte ki a kardot, amelynek kereskedelmi értéke nincs. Különösen tartják, hogy egy kincseskamrából, amelyben hater ezer értéket őriznek, egy ilyen nagy tárgy nyomtalanul eltűnhetett.

— Titokzatos bűntény a Regina Maria-hotelben. Bucurestiből jelentik: Tegnap délelőtt a Regina Maria-hotelben egy ur szállt meg és még este el is hagyta a szállót, anélkül, hogy távozását a hotel személyzete megfigyelhette volna. A vendég tudni illik előre kifizette a szobáját. Ma reggel ugyanazt a szobát egy másik vendégnek adták ki s mikor az belépett a szállodai szobába, az ágyon egy holttestet talált. Az előhívott rendőrség megállapította, hogy Vladescu Mihail börtönigazgatósági tisztviselő holtteste fekszik a szállodai szobában s hogy a halált nem öngyilkosság okozta. A rejtélyes ügyben a nyomozás folyik, a holttestet a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

Szülők figyelmébe!

Magántanulókat utólagos fizetéssel is vállalok

Strada Iosif Vulcan No. 4. Internátus.

— Ma az alauti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria
DANCIU: Piata Mihai Viteazul.
BERNÁT: Lángá Gará (vasutállomásnál)
BERGER: Calea Saguna.

KELLOG LEMON-DOTT.

Genfből jelentik: Frank Kellogg a nemzetközi bíróság bírja benyújtotta lemondását. A Népszövetség a távozó bíró helyére új nemzetközi jogászt delegál. Kellogg az északamerikai Egyesült-Államok külügyi államtitkára volt és ő valósította meg a hírneves Briand—Kellogg-paktumot, amelynek jel-szava ez volt: „Ha békét akarsz, készülj a békére”.

— Áldetektív az aradi korzón. Az aradi rendőrségen többen feljelentést tettek, hogy egy ismeretlen férfi az elmúlt vasárnap molesztálta a járókeket és detektívnek adta ki magát. többeket igazoltatott. A nyomozás során előállították a gyanúsítottat, aki azonban tagadta, mintha detektívnek játszott volna ki magát. A nyomozás az ügyben folyik.

ŐSZI RUHA, KOSZTUM-
és KABÁT szövetségességok
SZMUTNY
cégnél STR. METIANU 2-4. 5238
különleges Divatselymek
kelengyeanyagok legelőnyösebben

— A Wagons Lits—Cook olcsó bucaresti-i utazást rendez. Aradról október 1-én este 8 óra 40 perckor induló vonat október 2-án reggel 9 óra 25 perckor érkezik meg. Visszaútazás október 3-án este 7 óra 50 perckor. A jegy ára oda—vissza II. osztályon 1060 lei, III-ik osztályon 750 lei. Az olcsó utazáson résztvenni óhajtok jelentkezhetnek szeptember 30-ika. hétfő este 6 óráig a Wagons Lits—Cook Menetjegyi irodában. Arad, minorita-palota.

„OLLA”
GUM..?
„OLLA”
prophylaktikus készítmény, vegyileg és mikroszkoplag ellenőrizve a lehető legnagyobb garanciát nyújtja. Ügyeljen az „OLLA” névre!

A világ legkomolyabb orvosi folyóirata a „Gas'ro D” új amerikai gyógyszer csodálatos hatásáról.

A Wiener Medizinische Wochenschrift többek között ezt írja: „Megfigyeléseink szerint a „Gastro D” kedvező hatással van a gyomor nedv-kiválasztó működésére és a duodenum felső részének működésére; a sav arány normálissá válik, a peristaltizmus megerősödik, tehát a gyógyszer enyhe haitóhatású. A szervi megbetegedéseknél: mint gyomor- és duodenum-fekélyek, valamint gyomorsavtúltengés által okozott gyomor-bajok eseteiben nagyon gyorsan elért csillapító hatást megértjük, ha arra az összefüggésre gondolunk, amely fennáll a túlságos savkiválasztás és fekélyek között. A savkitermelési zavarokkal összekötött gyomorgyulladások és túlságos érzékenységek szintén a „Gastro D” kezelési körébe tartoznak. A „Gastro D”-nek nagy hatása van a görcsös székrekedésekre is, mert az antagónikus idegek egyensúlya helyreállításának következtében megszűnnek a görcsök és fájdalmak, így megszűnik a székrekedés is. Figyelje a fent említett folyóiratból itt megjelenő további idézeteket. Dr. F. T.” — A „Gastro D” gyógyszert 130 lei utánvétellel küldi az európai vezérképviselő: Császár E. gyógyszer-tára: Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Litván panasz Németország ellen

RIGÁBÓL jelentik: A litván kormány tegnap Anglia, Franciaország és Olaszország külügyminisztériumainak tiltakozó jegyzékét küldött amiatt, hogy a német birodalom rádió, sajtó és ügynökök útján beavatkozik a klapidai területen a litván állam belügyeibe. Kéri a három szignitárius ország erélyes közbe-lépését.

„Polgárisodik” a szovjet

Moszkvából jelentik: A szovjet központi végrehajtó-bizottsága ma olyan rendeleteket hagyott jóvá, amelyek jelentős lépéseket képeznek a visszapolgárisodás útján. Hatályon kívül helyezték azt a régebbi rendelkezést, amelynek értelmében a váláshoz elegendő volt egyik fél levélbeli kérése. A jövőben közös beleegyezés, illetve bírói döntés szükséges a váláshoz. A másik rendelet pedig visszaállítja a rangokozatokat az orosz hadseregben. Ez a rendelet megállapítja, hogy az a felelősség, amellyel a katonai kiképzés jár, megköveteli a szükségét annak, hogy valaki legyen, aki a katonákat a tűzbe vezeti. Ehhez pedig szükséges a tiszt rang.

— Hochmann dentist hazaérkezett, újból rendel.

— Nyolcszázötz aradi lakost irtak össze eddig a belügyminisztérium számára. A város közigazgatási ügyosztálya, mint ismeretes, két példányban kimutatást kell hogy készítsen azokról az aradi lakosokról, akik 1918-ban az ország területén illetőséggel rendelkeztek, de kimaradtak az állam-polgársági listából. A közigazgatási ügyosztály eddig nyolcszázötz ilyen aradi lakost irt be a minisztérium részére készülő hivatali kimutatásba. A listákat a közigazgatási ügyosztályon október elsején zárják le.

— Sirkőavatás. Az egy év előtt tragikus körülmények között elhunyt Bruckner Sándor. általánosan ismert aradi nagykereskedő sírkövét vasárnap délelőtt avatták fel impozáns külsőségek között az izraelita temetőben. Az avatási szertartáson résztvett a város kereskedőtársadalmának színe-java, továbbá a zsidó Jótékony egyesület vezetői, amelyeknek az elhunyt életében tevékeny tagja volt. A sirkőavatás ima után dr. Vág-völgyi Lajos főrabbi magasszárnyalású beszédet mondott, amelyben Bruckner Sándor kvalitásait és szívjóságát idézte.

— Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyság, migrén, kimerültség, szédülés, szívdobogás, rémes álmok, ijedősség, általános rosszullet, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik.

— Kugliverseny Lipován. „Az Infratirea” sportklub rendezésében a Pitzkó-telek tekepályán jól látogatott verseny folyt le, ahol az 1-ső díjat Joszt Ottó 18 fa, 2-ik Morschl György 18 fa, 3-ik Hoffler Martin 17 fa, 4-ik Dragici Péter 17 fa, 5-ik Jurcela Ioan 17 fa nyerték. A győztesek értékes tárgyakat kaptak. A verseny példás rendezése Dragici Péter, Hackspacher Simon és Ruden János érdeme.

CARABUS

revüszínház nagy őszi turnéja

Az aradi színházban 1935. szeptember 29-én, vasárnap este 9-kor és d. u. 1/4-kor
Hipp Hipp Hurrá! címen 2 felvonásos és 32 képes revü.
 Óriási balett 60 balerinával.
 Jegyek elővételben Libraria Diecezana és az előadás napján a színház pénztáránál kaphatók.

TÁNASE

igazgató vezetése alatt

Abesszinia ismeretlen titkairól beszél az United Press munkatársa az Aradi Közlönynek

Dr. Cotioiu Romulus érdekes vendége — Magyar igazgatója van a szumatrai román elemi-iskolának — Személyi impressziók a fegyverkező Abessziniáról

Leleplezzük az abesszin amazonok legendáját..!

Érdekes vendég tisztelgett hétfőn délelőtt dr. Cotioiu Romulus aradvárosi interimárbizottsági elnökkel dr. Nichi Lazar kulturpalotai igazgató kíséretében. Napégette arcú, szikár, magas ur érkezett ugyanis Aradra, neve Stratov Stefan, az amerikai „United Press Association” távolkeleti tudósítója, aki közel másfél évtizedet töltött Kelet-afrikában, a déltengeri szigetvilágban és bejárta közben Kinát, Mandzsuriát, Japánt és Indiát. A világotjáró, egyébként dobrogeai származású újságíró a közeli napokban tért vissza Keletafrikából és így rendkívül érdekes anyagot gyűjtött össze az Abesszinia földjén készülő háborúra, továbbá az abessziniai lakosság életére, felkészültségére, szokásaira vonatkozólag. Stratov Stefan arra kért engedélyt, hogy az aradi Kulturpalotában előadást tarthasson közvetlen személyi élményeiről és ehhez kérte a városvezetés támogatását.

Az Aradi Közlöny munkatársa hosszasan elbeszélgetett az érdekes élményeken keresztülment kollégájával, aki valóban szenzációs dolgokat tud mesélni a távoli világreszerekről:

— Talán érdekelni fogja, — mondotta, hogy a déltengeri szigeteken még ma is több ezer európai egykori hadifogoly él, közöttük számos román és magyar ember, egykori tiszt, akik errefelé menekültek az orosz-vörös vértenger borzalmai elől.

Szumatrán például román elemi-iskolát tartanak fenn, amelynek az igazgató-tanítója egy magyar ember..

(Mi lesz, ha Anghelescu ur megtudja..?) Az egykori tiszt itt mind megtelepedtek már, részben benszülőttekkel, részben félvérekkkel házasodtak össze és hallani sem akarnak a hazatérésről..

— Mi hír van Abessziniában..?

— Ha kitör a háború, — mondotta kollégánk, — az olasz csapatok hat hónap alatt végigsétálhatnak az egész országon. Európában az a vélemény van elterjedve, hogy a gyarmati angol katonaság jelentős erőtényezőként szerepel Abesszinia körül. Ez tévedés. Az angol katonai organizációk a szárazföldön, így a Nilus-források mentén igen gyengék és a közgazgatás tele van intrikákkal. Más kérdés, mit jelenthet az angol tengeri-haderő egy olasz—abesszin—angol konfliktus esetén. Arra azonban nem gondolhat komolyan Anglia, hogy lezárja a Suez-csatornát: erre sem elég embere, sem elég nemzetközi joga nincsen.

— Hogyan készült fel Abesszinia a háborúra..?

— Szeptember végére az eszések megszűnnek, a mozgósítás befejeződik. Az eritreai határ felé három ponton szerveztek az abesszinek hadműveleti központokat, és pedig Gondar, Adua és Makallé környékén. Elutazásom előtt 460 öszvérből álló karaván indult megrakodva a Debra Ta-

bor, 400 öszvérből álló a Godzsám és 350 öszvérből álló hadikaraván a Tigris felé. A szomáli határ mentén ugyancsak nagyban folynak a csapatösszevonások. Itt nagy hadianyag-raktárak létesültek. Svéd és belga tiszt vezetése alatt indult meg a hadiutak kiépítése és az egyik európai országból három rakomány hajó-ponton érkezett Abessziniába, melyek segítségével a legvadabb mocsarakat, zúgó folyókat át lehet hidalni..

— Milyen az abesszin katona..?

— Az abesszinhez képest a spanyol grand — szelid bárány, — mondotta nevére Stratov kollega. — Az abesszin gögös mindenére, ami van: országára, kulturájára, pénzére, haditetteire, feleségeire, sőt még a szakállára is! A törzsek között az amharák és a gallak vezetnek ebben. Jellemző, hogy főnökeikkel egyetemben milyen nehezen fogadták el a modern gépfegyvereket, amelyeket Armstrongék és Vickersék szállítottak oda.

Nem akarták elhinni, hogy a géppuskák hatásosabb fegyverek a régi kováspuskáknál.

amelynek a csőve a másfél méterét is gyakran lepipálja.. A hadakozás: abesszin erény, de ragaszkodnak ősi szokásaikhoz és sokat kell vesződni velük a fehér tisztnek. A harcmodoruk: kitartani a helyen, mindhalálig! Am, ha látják, hogy a küzdelem sikertelen, eltűnnek a sziklák között, hogy legközelebb újra megkíséreljék a győzelmet. Szívósak, csökönyösek, fanatikusak. Az a tévhit terjedt el Európában, hogy az abesszin asszonyok együtt harcolnak férjeikkel. Nos, ez nem egészen így van. Az asszonyok valóban követik a férjüket a harctérre, de csak azért, hogy segíthessenek rajtuk, ha megsebesülnek. Aduánál egykor számos abesszin nő holttestét találták az olasz csapatok. Ezek azok a nők voltak, akik sebesült férjeiket akarták kimenteni a golyózáporokból s így estek el.

..Órákig el lehetne hallgatni Stratov Stefan kollega előadását, annyi érdekes intimitást tud. Valószínű, hogy Arad publikumának része lesz benne a közeljövőben. A kulturpalotai előadásának időpontját a városvezetés legközelebbi ülésén tűzik ki.

Hartmann Kálmán

ékszerésznél
 ARAD, MINORITA-PALOTA

CONSUM-

könyvre is vásárolhat 5410

Leleplezték Ady Endre szobrát szülőfalujában

Nagy ünnepek közepele leplezték le Ady Endre, a halhatatlan magyar költő szobrát szülőházánál, a Salajmegyei Mententi községben. A szobrot Sebő Zoltán szobrász készítette, aki Tabéry Géza, az ismert oradeai író és újságíró segítségével szerezte meg társadalmi akció útján az anyagi lehetőséget és a szükséges hatósági hozzájárulást. Az életnagyságu szobor két héttel ezelőtt készült el és vasárnap történt meg ünnepélyes keretek között a szoborleplezés, amelyen Salaj és Bihormegye előkelő magyarsága nagy számban jelent meg.

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny”-re!

Egy óra 70.—
 Negyedévre 210.—
 Félévre 420.—
 Egy évre 840.—

Bűnvádi feljelentést tettek Igris község vezetősége ellen, az emlékezetes tömegszerencsétlenség miatt

Ki a felelős a nadiaci halálbárka elsüllyedéséért? — A feljelentők a községi elöljáróság felelősségének megállapítását kérik

Az elmúlt évben történt nadiaci nagyarányú tömegszerencsétlenség ügyében a mai napon váratlan fordulat történt. Bűnvádi feljelentés érkezett be hétfőn délelőtt a vizsgálóbíróhoz, akinél az áldozatok hozzátartozói feljelentést tesznek Igris község vezetősége ellen, azzal az indoklással, hogy a katasztrófaért nem Jiva Maxim révész felelős, akét annakidején letartóztattak és aki ellen bűnvádi eljárás folyik, hanem a község, amely a halálbárka birtokosa volt. Elmondja a feljelentés, hogy Jiva Maxim csak bérlője volt a kompnak, nem pedig a tulajdonosa és több ízben felhívta a község vezetőségének figyelmét a bárka rossz állapotára. Ennek dacára nem történt

megfelelő intézkedés a kijavításra és így a község vezetői tekinthetők felelősnek.

Érdekes példával támasztja alá a feljelentés az ismertetett érvelést, amennyiben rámutat arra, hogy egy ház összeomlása esetén a történetekért nem a főbérlő, hanem a háztulajdonos felelős jogilag és így ebben az esetben sem lehet a bérlőt felelőssé tenni s legalább is osztozkodnia kell a felelősségben a tulajdonosnak. A kétségtelenül érdekes beadványt a nadiaci halálbárka ügyének aktáihoz csatolták, egyelőre azonban még nem történt döntés aravonatkozólag, helyt adnak-e a kérésnek és megindítják-e a bűnvádi eljárást Igris község vezetősége ellen.

Tűzoltónap Pecicán

A vándordijverseny eredménye

Az Arad és aradmegyei önkéntes tűzoltó-egyesületek szövetsége Pecicán tartotta az évi közgyűlést és a szokásos vándordijverseny megrendezését az 5 éves fömállását ünneplő pecicai önkéntes tűzoltókra bízta. Reggel fél 8 órakor a pecicai és rovinei tűzoltók a nadiaci tűzoltók fuvós-zenekarával ünnepélyesen fogadták az érkező vendég-egyesületek és szövetségi vezetőket a pecicai állomáson. A fogadtatás után dr. Liviu Moldovan pecicai főparancsnok jelentette Záray Jenő szövetségi főparancsnoknak, hogy 18 egyesület képviselőjében 180 legénységi és 53 tiszti állományú tűzoltó van jelen. A verseny 9 órakor kezdődött és azon 7 egyesület vett részt. A szövetség által kidolgozott támadásokat kellett végrehajtani s a résztvevő versenyzők csaknem kivétel nélkül helyesen oldották meg a feladatokat. A verseny után a Dragos-féle vendéglőben 180 személyes bankett volt. Délután 3 órakor vezetőségi ülés volt és délután 4 órakor ünnepélyes keretek között nyílt meg a közgyűlés dr. Cotioiu Romulus szövetségi elnök vezetésével. A közgyűlés elhatározta, hogy lépéseket tesznek a jogi-személyiség elnyerése érdekében, azonkívül a kisebb egyesületek részére a tagdíjakat mérséklék.

A közgyűlésen felszólaltak Záray Jenő főparancsnok, dr. Laza Romul, dr. Caba Trifon, Lampert G., dr. Moldovan L., akik az önkéntes tűzoltó-egyesületek fontosságát hangsúlyozták és különböző javaslatokat terjesztettek a közgyűlés elé. Ezután az üresedésben lévő tisztségek betöltésére került a sor. Alelnöknek megválasztották dr. Laza Romul Sírjáról, dr. Musca Gh. t Chisineu-Crisről, míg kerületi felügyelőkné dr. Petrovich Gh. t Ineu és Oanea Aurel Chisineu-Crisről. A választások után a verseny-bírálbizottság, melynek tagjai voltak dr. Cotioiu Romulus elnök, Záray Jenő, Chera Florian főparancsnokok, Haller, Ghibu, Lampert kerületi felügyelők, ünnepélyesen adták a vándordíjakat a győztes csapatoknak.

I. díjat, egy nagy bronzoroszlánt nyerte Ineu csapata. II. díjat, egy kis bronzoroszlánt nyerte Glogovat. III. díjat, egy ezüst koszorút nyerte Rovine csapata.

A jólsikerült tűzoltónap megrendezése és keresztülviteléért az érdem a szövetség nagymultu és szakképzett főparancsnokán, Záray Jenőn kívül, a pecicai tűzoltóegyesület aktív vezetőségét, Mager Silviu elnök, dr. Moldovan Silviu főparancsnok, Anghel és Orvos alparancsnokokat illeti.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az új külkereskedelmi rendszer háromhavi mérlege

Irtta: I. Manolescu-Sirunga, volt kereskedelemügyi miniszter

Az „Excelsior” busuresti-i közgazdasági hetilap legutóbbi számában Manolescu-Sirunga volt kereskedelemügyi miniszter cikket írt a június 10-én életbe léptetett külkereskedelmi rendszer eddigi eredményeiről, amelyekkel kapcsolatban feltűnőnek tűnő megállapításokat tesz. A cikket — kivonatossal — alábbiakban közöljük.

A valutáris prémiumok rendszere működésének negyedik hónapjába lép. Az új rendszer várva várt kezéző eredményei azonban még nem tapasztalhatók. Devizaállományunk helyzete még mindig nem kielégítő. Az új rendszer egyik legkérsőbb eredménye minden bizonnyal az volt, hogy megnehezítette, hogy az állam erős valutákban tegyen eleget külföldi fizetési kötelezettségeinek. Ennek tudható be, hogy legutóbb nem tudtuk átadni külföldi adósságaink esedékes részletét és, hogy a behozatal céljait szolgáló devizák kiutalása is nehézségekbe ütközött.

Az új rendszer egyik legfőbb célja az volt, hogy lehetővé tegye az állam adósságainak erős valutákban való kifizetését. Ez azonban nem következett be. A valutáris prémiumoknak a devizák árfolyamára való kihatása sem tapasztalható. Sőt, a devizák árfolyama emelkedtek. Ugyanakkor pedig egy másik jelenség is észlelhető: az áruelemek árának emelkedése. Végeredményben tehát a belső fogyasztónak kell viselnie ennek az új rendszernek terheit.

A helyzet tulajdonképeni tragédiája azonban abban keresendő, hogy ugyanakkor, amikor a fogyasztó megfizeti a 44 százalékos felárat, az állam nem jut hozzá ehhez az összeghez. Elméletben úgy képzelték el, hogy az exportprémiumokat a 44 százalékos devizafelárból fedezik. Ezt a felárat tudvalevőleg az összes importált áruk és a külföldi esedékességek után fizetni kell. A felárat nem a behozatal megtörténtekor, hanem az áru ellenértékének kifizetésekor hajtják be. Az erős valutájú államokkal szemben viszont, ahol nem működik kielégítően vagy pedig egyáltalán nem működik a clearing, a fizetések eszközésére nem kerül sor és ennek következtében a feldr behajtása sem törtehető meg. Így tehát a fogyasztó fizeti a felárat, az állam azonban nem kapja meg és végeredményben az állammal kell majd a súlyos differenciákat fedeznie. Az exportprémiumokat az állam kifizeti, a fent említett illeleteket viszont nem tudja behajtani és az így keletkezett különbözetet végül is majd az állam költségvetéséből kell fizetnie, vagyis ugyancsak a fogyasztók pénzéből.

Egyszerű számítás bebizonyítja, hogy a valutáris prémiumok következtében mit kell fizetnie a hazai fogyasztónak. Az összehozatal értéke körülbelül tíz milliárd lelt lesz. Ennél az összegnél a 44 százalékos feldr több, mint négy milliárd lelt tesz ki. Ehhez még hozzá kell számítaniunk legalább egymilliárd lelt felárat, amit hadtralekos tartozásaink kiegyenlítése alkalmával kell fizetnünk, valamint egymilliárd lelt különbözetet, ami a kifizetelt kiviteli prémiumok és a behajtott feldr között áll elő és a kontingentálási illeleteket, amelyeket szintén közel egy milliárd leltre becsülhetünk. Így tehát az összesen hét milliárd lelt tesz ki, a vám illeleteken kívül.

Ha ezt az összeget figyelembe vesszük, akkor megállapíthatjuk, hogy a három hónapja életben lévő külkereskedelmi rendszer tulságosan is nagy áldozatokat követel, amiket a jelenlegi anyagi körülmények között az országnak nem szabad magára vállalnia. Amikor az új rendszer bevezetése először szóba került, a minisztertanácsoknál órák hosszat számokkal és kimutatásokkal világítottam rá azokra a kedvezőtlen következményekre, amelyeket maga után vonhat. Alhatatosan azt valltam, hogy az új rendszer általános drágulást von maga után, de nem sikerült meggyőzni kollegáimat.

A megoldás tehát csak az lehet, hogy sürgősen változtassuk meg a jelenlegi helyzetet és szüntessük meg a valutáris prémiumok rendszerét. Ezt nemcsak külkereskedelmi mérlegünk megjavítása, de a belső fogyasztók és az adófizetők hatalmas tömegeinek érdekében meg kell tennünk.

A kormány új rendelettel megszüntette az egészségügyi engedélyek és illeletek körüli zürzavart

A rendelet két nagy csoportra osztja a vállalatokat — Milyen vállalatok kötelesek új egészségügyi engedélyt kiváltani

Az 1930. július 14. előtt bejegyzett cégek nem kötelezhetők egészségügyi engedély kiváltására

Az összes kereskedelmi és ipari vállalatokat közérdeklő utasítást adott ki együttesen a munkügyi és az egészségügyi miniszterium. A rendelet az egészségügyi engedélyek (autorizáció) kibocsátására és az ezekkel kapcsolatos illeletek behajtására vonatkozik és a vállalatokat két nagy csoportba osztja és pedig:

1. Vállalatok, amelyeket 1930. július 14-ike után és 2. vállalatok, amelyeket 1930. július 14-ike előtt alapítottak.

A törvény értelmében tudvalevőleg minden kereskedelmi vagy ipari vállalat működéséhez egészségügyi engedély is szükséges. Ezt az egészségügyi bizottság helyszíni kiszállása, illetve véleményezése alapján adják ki. Abban az esetben, ha a vállalatot a bizottság székhelyén kívül, tehát nem a városban alapítják, akkor az utiköltségen kívül a kérvényező a bizottság minden egyes megjelent tagja részére 300 lei napidíjat köteles fizetni. Abban az esetben, ha több vállalat felülvizsgálatára kerül sor, akkor a napidíjat ezek a vállalatok egyenlő arányban fizetik, tehát

a bizottság tagjai — a vállalatok számától függetlenül — jelenként nem kaphatnak többet, mint háromszáz leit.

Abban az esetben, ha a megyében lévő kis vállalatokról (kiskereskedőkről, kisipari üzemekről, stb.) van szó, a bizottságnak nem kell a helyszínré kiszállnia és az engedélyt a körvörös véleményezése alapján állítják ki.

A városban levő vállalatok helyszíni szemlénél a bizottság semmieltnél illeleteket sem hajtthat be.

Az engedély kiadásánál azonban a kérvényezőknél ki kell fizetniük a megyei, illetve városi egészségügyi alap javára az egészségügyi illeleteket, amit 100 lei és 10.000 lei között váltakozik és ezenkívül le kell róniuk a bélyegilletéket.

Az egészségügyi illeletek megállapítása ellen az egészségügyi bizottsághoz lehet fellebbezni, amely — elfogadható indok esetén — leszállítja azt, ellenkező esetben viszont az eredeti színvonalon hagyja meg. (Tehát nem emeli.) Az engedély bélyegilletéke a vállalat nagyságától függetlenül 660 lei, amely mellé még 2 lei repülőbélyeget is le kell róni.

Kivételt azok a kisipari vállalatok képeznek, amelyek husz munkásnál kevesebbet, vagy öt lóerőnél gyengébb motórral dolgoznak. Ezek a két leies repülőbélyeg mellett 27 lei bélyegilletéket rónak le.

Sem az egészségügyi, sem pedig a bélyegilleték fizetése alól a miniszterium mentesítést nem engedélyezhet.

Ami a régi, 1930. július 14. előtt létesített vállalatokat illeti, ezeknek helyzete a következő eshetőségek szerint változik: 1. Ha a vállalatok a tisztátalan iparok szabályzatában felsorollattak és törvényes, valamint érvényes engedéllyel rendelkeznek. 2. Ha annak ellenére, hogy az említett szabályzat felsorolja őket, nem rendelkeznek törvényes engedéllyel. 3. Ha a tisztátalan iparok szabályzata nem emlékezik még róluk.

Az első kategóriába tartozó vállalatoknak

Hirdetmény.

Az Arad-Bradi Ipari Részvénytársaságnak, — miután ez év őszén megkezdte a hunedoara-megyei, ciungani erdejének tarolását, — az 1936., 1937. és 1938. év folyamán, mintegy 4000—5000 vagon bükk tűzfája lesz eladó.

A részvénytársaság ezúton hívja fel mindazokat, kik ezen egész mennyiséget megvenni óhajtják, hogy az eladási feltételek részletre vonatkozó felvilágosításért forduljanak a részvénytársaság igazgatóságához (Arad, Bul. Reg. Ferdinand 6.) munkanapokon 12—14 óra között.

Az ajánlatok letételének utolsó határideje 1935. október 5.

abban az esetben, ha ugyanazon a helyen működnek, ahol 1930. július 14-iken, ugyanazok a tulajdonosai és ugyazt az ipari tevékenységet fejtik ki, nem kell újabb egészségügyi engedélyt váltaniok. A második kategóriába tartozó vállalatoknak, amelyek

nem váltották ki annakelőtt a tisztátalan vállalatok szabályzata 31., 36., 36. szakaszainak megfelelően az engedélyt és amelyek ezzel jelenleg nem rendelkeznek, haladéktalanul ki kell váltaniok az egészségügyi törvényben előírt engedélyt

és le kell fizetniük az illeleteket, mert ellenkező esetben a hatóságoknak jogukban áll működésüket megakadályozni.

A harmadik kategóriába tartozó vállalatoknak, amelyeknek az 1930. július 14. előtti törvények értelmében működésükhöz nem kellett különleges engedély, abban az esetben, ha cégüket a fenti időpont előtt bejegyezték a törvényszéken vagy a kereskedelmi és iparkamardknál, most

utólag nem kell egészségügyi engedélyt kiváltaniok.

Abban az esetben viszont, ha cégüknek a fenti dátum előtti bejegyzését nem tudják igazolni, haladéktalanul ki kell váltaniok az egészségügyi engedélyt.

Azon vállalatok, amelyek már rendelkeznek működési engedéllyel, nem kötelezhetők újabb engedélyek kiváltására vagy egészségügyi illeletek fizetésére,

csak abban az esetben, ha elköltöznek, más tulajdonost kapnak, eredeti rendeltetésüket megváltoztatják vagy pedig helyiségüket megnagyobbítják.

A fentemlített illeleteken kívül az egészségügyi engedéllyel kapcsolatban más illeletek nem hajtthatók be, mert azok törvénytelenek. Egészségügyi engedélyt nem kell kiváltaniok és bélyegilletéket nem kell leróniok: a) azon dohánytőzsdéknek, amelyek csak dohányt és gyufát árulnak, b) a hadirokkantak és hadiözvegyek dohánytőzsdéinek, amelyek a fentiekben kívül újságokat is árulnak, c) a hat dekaliter irtartalomnál kisebb cujka-főző kazánoknak, d) esélőgépeknek. Nem kell illeleteket fizetniük, de működésükhöz az egészségügyi bizottság jóváhagyása szükséges: a) a szeszmonopolium lerakatainak, ahol állami tisztviselők dolgoznak, b) illatszertáraknak, abban az esetben, ha más helyiségbe költöznek, c) gyufakerakatoknak (újabb intézkedésig).

A fenti rendelkezést az érdekelt vállalatok figyelembe ajánljuk, annál is inkább, mert az utóbbi időben — főleg a megyében — számos panasz hangzott el az egészségügyi illeletek kivetése és behajtása körül. Ennek a rendeletnek kiadásával a miniszterium az eddigi zavaros helyzetet akarta tisztázni.

= A repülőbélyeg számlákon való alkalmazása. A repülőbélyeg számlákon való alkalmazásával kapcsolatban a légügyi államtitkárság eredeti rendelkezését megváltoztatva, úgy döntött, hogy a repülőbélyegeket teljes egészében az eredeti számlára alkalmazzák, míg a számlakönyvben maradó lapon fel kell tüntetni, hogy a repülőbélyeg megfelelő összegben az eredeti számlára került. A légügyi államtitkárság ilyen értelemben már átiratot is intézett a Gyáriparosok Szövetségéhez (az UJIR-hoz.)

= Intreprinderile de Constructii si Industrie de Piatra S. A. aradi cég október 1-én tartandó rendkívüli közgyűlésén részvénytőkéjét 30.000 leire szállítja le, majd új részvények kibocsátása által 1 millió 200 ezer leire emeli fel.

= A Solidaritatea rones övi közgyűlését október 13-án tartja meg Clujon. A közgyűlés alkalmával megvizsgálják a tagintézetek jelenlegi helyzetét és letárgyalják az erdélyi román hitelélet helyreállításának kérdését.

Harminc kompenzációs engedélyt hagyott jóvá legutóbbi ülésén a külkereskedelmi bizottság

Bár a külkereskedelmi rendszer nem ismeri a kompenzációt, mégis jóváhagyunk kompenzációs engedélyeket — Csökkentik Olaszországba irányuló kivitelünket, mert az olasz kormány nem járult hozzá befagyott követeléseink felhasználásához

A külkereskedelmet irányító legfelsőbb bizottság legutóbbi ülésén részletesen megvitatták Olaszországgal szembeni külkereskedelmi helyzetünket. Mint ismeretes, Olaszországgal szemben külkereskedelmi mérlegünk kedvezően zárult és jelenleg 800 millió lei zárolt követelésünk van Olaszországban. A kormány ezért azt kérte, hogy ennek az összegnek a terhére engedélyezze Olaszország, hogy onnan gyapotot és egyéb nyersanyagokat hozzunk le. A bizottság elhatározta, hogy abban az esetben, ha az olasz kormány nem adja meg erre az engedélyt, akkor csökkenteni fogjuk Olaszországba irányuló kivitelünket és elsősorban olyan államokba exportálunk, ahol lehetőség nyílik arra, hogy nekünk szükséges nyersanyagokat beszerezhessek. A kivitel csökkentése azonban nehézségekbe ütközik, főképpen azért, mert Olaszország nagymennyiségű petroleumot vásárol tőlünk. Ennek a kérdésnek tanulmányozására szűkebb bizottságot küldöttek ki.

A bizottság elhatározta, hogy ezen a héten felmondja az Ausztriával és Magyarországgal kötött clearing-egyezményeket.

Ezután a bizottság tárgyalás alá vett több kompenzációs kötvényt és azok nagyrésztét jóváhagyta. A jövőben a kompenzációs engedélyek tulajdonosai kötelesek hivatalos árfolyamon devizákat átengedni a Banca Nazionale részére. A devizák mennyiségét esetről-esetre állapítják meg. Elhatározták azt is, hogy a jövőben kompenzációs kivitelre csak bort, gyümölcsöt, nyers vagy kidolgozott bőrt, készárúkat, likőröket, cognacot, szeszt engedélyeznek, vagyis olyan árukat, amelyek eddig nem kerültek exportra. Ezek ellenében behozni gyapotot, gyapoptonalakat, cernát, gyapjút, valamint elsőrendű szükségletet képező nyersanyagokat és félgyártmányokat lehet. A bizottság legutóbbi ülésén harminc kompenzációs engedélyt hagyott jóvá.

Ez a jelenség annál feltűnőbb, mert az új külkereskedelmi rendszer tudvaleg nem ismeri a kompenzációt, amelyre most hallgatólagosan visszatérnek.

= A BEHOZATALI ÉS KIVITELI SZÖVETKEZETEK KÖZPONTJÁNAK ILLOYALIS KONKURRENCIÁJA. A kereskedelemügyi miniszter értesítést kapott arról, hogy a Szövetkezetek Központja, amely különböző kedvezményeket élvez, megkönnyíti egyes magáncégek üzleteit, amelyeknek a szövetkezetekhez semmi közük sincs. Az utóbbi időben a Szövetkezetek Központja különböző üzletekre kapott engedélyt, a valóságban azonban ezeket az üzleteket nem a Központ, hanem bizonyos magánvállalatok bonyolították le. Természetes, hogy ezek a vállalatok olyan versenyt fejtettek ki a kisebb vállalatokkal szemben az úlmódon élvezett kedvezmények révén, hogy lehetetlenné tették adófizető és közterheket viselő kereskedők működését. A kereskedelemügyi miniszteriumhoz érkezett beadvány szerint — amelynek adatait természetesen a miniszteriumi vizsgálat ellenőrzi majd — a Szövetkezetek Központja kvótán felül behozatali engedélyeket 145 százalékos árfolyamon ad el, osztrák schillinget 31-es árfolyamon hoz a piacra és nagy nyereséggel ad el kiviteli engedélyeket is. A kereskedők arra kérik a minisztert, hogy vessen véget sürgősen ennek a tisztességtelen versenynek, amelyet a szövetkezet támaszt a magánvállalkozókkal szemben.

= Az ország cukortermelése. A most megjelent kimutatás szerint 1935. augusztusában a gyárból összesen 660 vagon cukor került a piacra. 1934. augusztusának 531 és 1933. augusztusának 633 vagonjával szemben. A kimutatás beszámol arról is, hogy 1934. szeptember 1. és 1935. augusztus 31. között összesen 8538 vagon cukor került ki a piacra.

= A M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal Romániai Kirendeltségének átszervezése befejezést nyert. A Kirendeltség központi székhelye Bucuresti. Bul. Take Ionescu 12-14., vezetője gróf Teleki Ernő, Erdély és Bánát részére a bucuresti-i központ által kinevezett megbízott, Fülöp Ferenc okl. mérnök. Címe: Cluj, Str. Baii 33.

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria győzött, az AMEFA bírői segédlettel szenvedett vereséget a nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján

Az oradeai csapatok szolgáltatták a forduló meglepetését: a CAO a Venust, a Crisana együttese a CFR-t győzte le — A timisoarai helyi derbi a Ripensia főlényes győzelmével végződött — CAO a bajnokság élén

A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján a Gloria nehezen győzött a Victoria felett, az AMEFA bírői segédlettel szenvedett vereséget Bucurestiben az Unirea-Tricolor csapatától. A timisoarai helyi derbit a Ripensia főlényesen nyerte a Chinezul csapatával szemben. A forduló meglepetéseit az oradeai csapatok szolgáltatták. A CAO legyőzte a Venust, a Crisana pedig a CFR felett diadalmaskodott. Az Univerzitatea megérdemelt győzelmet aratott a Juventus felett. A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján a CAO áll az élén. A bajnokság táblázata a következő:

1. CAO	3	2	1	—	7	2	5
2. Venus	3	2	—	1	11	4	4
3. Unirea-Tricolor	3	2	—	1	10	4	4
4. Ripensia	3	2	—	1	9	6	4
5. Gloria	4	2	—	2	9	13	4
6. Univerzitatea	4	2	—	2	5	11	4
7. Crisana	3	1	1	1	5	3	3
8. Juventus	4	1	1	2	4	7	3
9. Victoria	3	1	—	2	8	9	2
10. CFR	3	1	—	2	3	5	2
11. Chinezul	3	1	—	2	5	10	2
12. AMEFA	2	—	1	1	4	6	1

Beszámolóink:

Unirea-Tricolor—AMEFA 4:2 (1:2). Bucurestiben találkozott a két csapat 8 ezer főnyi közönség előtt. A mérkőzésen az AMEFA volt a jobbik csapat és szebben is játszottak az aradiak. De Theil játékvezető ítélkezése az Unirea-Tricolor csapatát segítette. A vezetést már a 10. percben Magold az AMEFA-nak szerezte meg. A következő percben a bíró az Unirea-Tricolor részére tizenegyest ítél az AMEFA ellen, ezt Radulescu értékesítette. A szünet után az AMEFA nagy fölényben játszott, de a fővárosi csapat közvetlen védelme kétségbeesetten védekezik és mert a bíró semmiért sem ítél tizenegyest, vigan követték el egymásután a legnagyobb szabálytalanságokat a kapu előtt. Niculescu váratlan lövéssel kiegyenlített. Ezután Batran lőtt gólt, de a bíró

nem adta meg. Pedig ezzel az AMEFA már 3:2 arányban vezethetett volna. Az AMEFA a mérkőzés végére kissé visszaesett és az Unirea-Tricolor kihasználta, Garjan, valamint Niculescu góljaival megszerezte a győzelmet.

Kívánatos volna, hogyha a jövőben hasonló fontosságú mérkőzéseknél felkészültebb bíró vezesse a játékot, nehogy a mostanihoz hasonló tévedések megmátsák a mérkőző csapatok fényleges erőviszonyait.

Univerzitatea—Juventus 3:0 (1:0). A Clujon megtartott mérkőzést az otthonában játszó csapat megérdemelten nyerte meg Draga, Baciu és Nasturel góljaival.

CAO—Venus 1:0 (0:0). Oradeán játszottak a meccset, amelyet a kitűnő CAO megérdemelten nyert meg. A mérkőzés sorsát eldöntő gólt Bodola lőtte.

Crisana—CFR 3:0 (1:0). A Crisana Bucurestiben győzte le nagy meglepetésre a CFR együttesét. A győztes csapat góljait Barátky szerezte meg.

Ripensia—Chinezul 6:1 (2:1). A timisoarai helyi derbi a Ripensia nagyarányú győzelmét hozta. Chiroiu (2), Dobai, Schwartz, Ciolac és Bindea szereztek a Ripensia góljait, míg a Chinezul vigaszgólját Bajusz lőtte.

Gloria—Victoria 5:4 (4:1)

Váratlan, nagyszerű, változatos küzdelmet hozott a két csapat találkozása és a Gloriának nehezebb dolga volt, mintsem azt várni lehetett volna. Az első 11 percben az aradi együttes nagy iramot diktált és remek csatárjátékkal négy gólt lőtt, de azután kényelmesen játszottak, ami megbosszulta magát és a clujiaknak sikerült egyenlíteni. A győzelmet jelentő gólt azután Dobra remek fejesével szerezte meg a Gloria. Tica Iliescu sipelére a következő összeállításban álltak fel a csapatok:

Gloria: Bosnyák—Husztik, Varjassy—Lupas, Faur, Pecican—Igna, Rohan, Barbu, Dobra, Mercea. — Victoria: Munteanu II.—Straja, Pop I.—Munteanu I., Pop III., Barcza (Farcasan)—Farcasan (Chendrean) II., Lazar, Feraru, Felecan II., Chendrean II. (Barcza).

A Gloria kezdi a játékot és már a 4. percben eredményt is ér el: Barbu egyéni játékkal kiugrik és laposan a balsarokba küldi a labdát (1:0). A 7. percben újabb gólt lő a Gloria, Igna jó beadása Pop I. lábáról Dobra elé pattan és az összekötő futtából helyezi a hálóba a másodikat (2:0). A 10. percben Igna Rohan elé ad, ez áttemel Dobrához és az összekötő pompás lövéssel helyezi be az újabb Gloria-gólt (3:0). Egy perc múlva Igna beadását Mercea fejeli, a kapus csak kiütni tudja, de a jólérkező Rohan beteszi (4:0). A Gloria ezután, mintha megelégette volna a góllövést, lazsal és a játék változatosabb lesz. A 36. percben Chendrean lefut, lövését Bosnyák kiüti és Barcza közvetlenközelről hálóba vágja a labdát. (4:1).

Helycsere után az 5. percben Lupas felvágja Lazart, a megítelt 11-est Pop I. a balsarokba helyezi (4:2). A 8. percben, korner után kavarodás a Gloria-kapunál, végül Lazar kapásból küldi a labdát a hálóba (4:3). A 18. percben tévesen ítél a bíró szabadrugást a Gloria ellen, Munteanu I. rugja a büntetőt 25 méterről és Bosnyák az éles lövést ejti, de uira megfogja, közben a bíró már megítelte a gólt (4:4). Hatalmas küzdelem indul meg a győztes gólért, a Gloria erősen szorongat, de a Victoria keményen védekezik. Sérülésért 2 percig szünetel a játék, Munteanu II. pedig, a Victoria kapusa, huzza az időt, amiért bírói figyelmeztetésben részesül. A bíró három perccel hosszabbít és a 48. percben Igna kornerét Dobra

HAPAG

1935. évi

őszi utazásai délre

Oszti utazás az Atlanti óceán szigeteire
szept. 28. — okt. 14.

Oszti utazás a nyugati Közép-tengeren át
okt. 11—29.

a „Millwaukee” és „St. Louis” kitűnő
motoros hajókkal.

Mérsékelt részvételi díjak.

Olesó ünnepi utazások a Közép-tengerre és
Afrikába a DEUTSCHE AFRIKA LINIEN
hajóival.

Jelentkezések, információk és díjmentes
prospektusok:

K Ü N S T L E R

Vizum- és Utazási Iroda

Arad, Bul. Reg. Maria 24. — Telefon 86.

nagyszerű fejjel küldi a Victoria hátójába (5:4).

A győztes csapat védelmében Husztik volt a legjobb, a halvesorban Peclan, Lupas, Faur a sorrend, a csatársorban pedig Dobra játéka

kitűnő, de Igna és Barbu is kielégítettek. A Victoria védelmében Munteanu II. kapus, a fe-dezetsorban Munteanu I. és Farcasan. elől pedig Chendrean és Lazar a legjobbak. Tica Iliescu jól látta el feladatát.

A CAA került az aradkerületi elsőosztályu bajnokság élére

A csonka forduló mérkőzései a favorit csapatok győzelmeit eredményezték

Az aradkerületi elsőosztályu bajnokság vasárnapi fordulójának mérkőzései a favorit-csapatok győzelmeit eredményezték. A Tricolor a finisben vereséget mért az Unirea együttesére. A CAA csak nagy küzdelem után győzte le a Hakoah csapatát. Az USA biztosan nyerte mérkőzését a Transilvania együttesével szemben. Az Olimpia-PTT a második féldőben összeroppant Intelegerea felett nagy győzelmet aratott. A bajnokság élére a CAA csapata került. A táblázat állása a következő:

1. CAA	4	3	1	—	12	5	7	
2. Intelegerea	5	3	—	—	15	15	6	
3. SGA	2	2	—	—	8	1	4	
4. Olimpia-PTT	2	2	—	—	13	5	4	
5. USA	3	2	—	—	11	5	4	
6. Soimi-CFR R. A.	3	1	1	1	10	7	3	
7. Tricolor	3	1	1	1	7	10	3	
8. Unirea	4	1	—	—	3	8	14	2
9. Hakoah	4	—	—	—	2	4	9	2
10. Juventus	3	—	—	—	1	2	11	1
11. Transilvania	3	—	—	—	3	4	12	—

Beszámolóknk a mérkőzésekről:

Tricolor—Unirea 4:3 (2:3). Érdekes meccset vívott a két csapat. A vezető gólt a Tricolor szerezte meg Lenkei révén. Ezt Szabó Károly csakhamar kiegyenlítette, sőt Ujj két góljával az Unirea már 3:1 arányban vezetett, amikor Janka tizenegyesből szépített az ered-

ményen. A második féldő elején még az Unirea rohamozott és a csatárok sok gólhelyzetet hagytak ki. A játék finisében a Tricolor fölénybe került és Decsov két góljával megnyerte a már elvesztettnek látszott mérkőzést. **Bíró: Pálfi.**

CAA—Hakoah 1:0 (0:0). A két csapat küzdeleméből a szerencsésebb CAA került ki győztesként. A mérkőzés egyetlen és egyben győzelmet jelentő gólját a második féldő 38. percében Carabell lötte. **Bíró: Oravetz.**

USA—Transilvania 4:2 (2:0). Az USA megérdemelten győzte le a Transilvania együttesét. Az első féldőben az USA Gulyás és Boros góljaival már 2:0 arányban vezetett, amikor szünet után Nemzőczky szépített az eredményen. Az USA további góljait Gulyás és Szivós lötték. A végeredményt Söll állította be. **Bíró: Pfeiffer.**

Olimpia-PTT—Intelegerea 7:3 (2:3). Rendkívül izgalmas küzdelmet vívott a két csapat és a finisben az Olimpia-PTT kerekedett felül és megérdemelten győzte le ellenfelét. Az első féldőben az Intelegerea vezetésre tett szert, de szünet után az Olimpia-PTT támadósora jó akciókkal nemcsak behozta a gólelőnyt, hanem a biztos győzelmet is megszerezte. Az Olimpia-PTT góljain Mihoc (3), Bermoser (2), Lepis és Parjol osztozkodtak. Polareczky bíró jól vezette a meccset.

Aradi eredmények

Másodosztályu bajnokság: Astra—Patrla 3:0 (1:0). Fortuna—Vulturul 7:0 (0:0). Slavia—Victoria 3:0 (0:0). Sparta—CS Lyra 4:0 (2:0). Banatul—Titanus 2:1 (2:0).

Szövetségi dlj: SGA—Sparta 3:1 (2:0). Gloria—AMEFA 2:2 (1:1). Transilvania—USA 1:0 (1:0). Juventus—Olimpia-PTT 5:2 (3:1).

II. osztályu bajnokság: AMEFA—Juventus 7:0 (2:0). Astra—Crisana 2:0 (0:0). CAA—Olimpia-PTT 6:2 (2:2). Intelegerea—Unirea 2:2 (2:0). Titanus—Hakoah 5:1 (1:1). Sparta—Fortuna 9:1 (5:1).

B-liga-eredmények

Sibiu: Soimi—IAR 4:3 (3:2).
Bucuresti: Maccabbi—Prahova 3:2 (2:0).
Brasov: Brasovia—Sportul Stud. 1:0 (0:0).
Constanta: ACFR—Elpis 2:1 (0:0).
Oradea: Olimpia—CFR 4:2 (0:1).
Cluj: Staruinta—CFR 1:1 (1:0).
Carci: Victoria—Tricolor 3:2 (1:2).
Baiamare: Phoenix—CA 5:0 (2:0).
Simeria: Unirea—CFR 2:0 (1:0).
Tg.-Mures: Mures—Sticla 2:0 (0:0).
Cernauti: Jahn—Stad. Bacau 1:1 (1:0).
Galati: DVA—Sporting 4:6 (2:0).
Craiova: Rovine—Grivita—Vulturul 2:1 (2:1).

Petrosani: Jiul—CAT 3:0 (1:0).
Timisoara: ILSA—RGMT 0:0.

O Vidéki eredmények. Resita: Electrica—Muncitori 4:2 (2:2). UDR—Soimi (Arad) 8:0.

O Kerületi bajnoki mérkőzések eredményei. Fratelia—CFR 2:0. Rapid—Progresul 5:0. Banatul—Hertha 5:0. Jimboliana—Freidorf 2:0 (2:0).

O RAC—Juventus 4:2 (0:1). A jól játszó rovnei atléták a második féldőben két négy góllal és jó játékkal, megérdemelten nyerték a barátságos mérkőzést. Játékvezető: Kalmár.

O CARACOSTEA TENNISZMÉRKŐZÉS ARADON. Szeptember 25-én és 26-án, szerdán és csütörtökön a CAA tennispályáin az oradeai CAO és az aradi CAA tennisz-hölgy-csapatok mérkőznek egymással a Caracostea kupáért. A CAO színeit a kitűnő Popperné Zsuzsanna Lenke és Barabássy Margit képviseli, míg a CAA színeiben Rodler Manyi és Weichelt Paula indulnak.

A magyar staféta-bajnokságok eredménye

Budapestről jelentik: A Magyar Atlétikai Szövetség vasárnap bonvilitotta le a staféta-bajnokságok, amelyek során a 4x1500 méteren a MAC csapata országos rekordot javított. Az eredmények egyébként a következők:

4x1500 méter: 1. MAC (Rátonyi, Csaplár, Istenes, Szabó) 16 p. 22 mp. magyar rekord. 2. UTE 16 p. 25 mp. 3. BBTE 17 p. 23 mp.

4x100 méter: 1. BBTE 41.9 mp. 2. MAC 43 mp. 3. UTE 43.8 mp.

4x400 méter: 1. BBTE 3 p. 18.8 mp. 2. MAC 3 p. 21.4 mp. 3. ARAK 3 p. 31.8 mp.

500 méteres csapatverseny: 1. BBTE 35 pont. 2. UTE 66 pont. 3. MTK 93 pont.

Maratoni futás: 1. Galambos 2 óra 57 p. 40 mp. 2. Gégeny 2 óra 58 p. 23 mp. 3. Zelenka 3 óra 02 p. 03 mp.

O A magyar—cseh ökölvívőmérkőzés 10:6 arányban a magyarok javára végződött.

O Bécsi bajnokság. Admira—Sportklub 4:0 (0:0). Rapid—FC Wien 3:1 (3:1). Hakoah—Favoritner 5:1 (2:0). Austria—Wacker 4:0 (3:0). WAC—Floridsdorf 3:2 (1:0). Vienna—Libertas 4:2 (2:0).

A magyar válogatott a csehszlovák válogatottat remek küzdelem után legyőzte

Magyarország—Csehszlovákia 1:0 (0:0) — Európa-kupameccs

30.000 néző előtt vívta meg a két csapat a mérkőzést, amely régen látott nagy és heves küzdelmet hozott. A joggal bírált magyar együttes csak minimális győzelmet tudott szerezni, mert részben a cseh védelem jól működött, részben pedig a ferencvárosi Kiss a kapu előtt a legjobb helyzeteket is kihagyta.

A két csapat összeállítása a következő volt:

Magyarország: Szabó—Futó, Sternberg—Seres, Szűcs, Szalay—Markos, Kiss Polgár, Toldi, Titkos.

Csehszlovákia: Klenovec—Burger, Cytroky—Kostalek, Bousek, Serbek—Horak, Fanciek, Sobotka, Puc, Kalocsay.

Olcsó utazás BUCURESTIBE.

Aradról indul okt. 1-én este 8.40
 Bucurestibe érkezik okt. 2-án reggel 9.25.
 Bucurestiből vissza okt. 3-án este 7.50.

Aradra érkezés okt. 4-én reggel 9.25.

A jegy ára oda-vissza

II. osztályon Lel 1.060.—

III. " " " 750.—

Jelentkezni lehet szept. 30., hétfő este 6 óráig.

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodában ARAD, Minorita-palota.

A Balkán-olimpiász atlétikai versenyeinek eredményei

Konstantinápolyból jelentik: A hatodik Balkán olimpiász első napjának eredményei a következők: 100 m. síkfutás: 1. Frangudis (görög) 10.6 mp. 2. Kovács (román) 10.8 mp. 3. Raif (török) 10.9 mp. Görög stílusú diszkoszvetés: 1. Silas (görög) 41.89 m. (Balkán rekord). 2. Narancsics (jugoszláv) 39.79 m. 3. Klent (jugoszláv) 39.41 m. Magasugrás: 1. Nikics (jugoszláv) 1.75 m. 800 m. síkfutás: 1. Jorgacopoulos (görög) 1 perc 58.8 mp. 2. Nihkazi (jugoszláv) 2 perc. 3. Lapusan (román) 2 perc 2.2 mp. Ötezer méteres síkfutás: 1. Brukan (jugoszláv) 16 perc. 2. Dnu (román) 16 perc 9.04 mp. Gerelyvetés: 1. Kraoks (török) 59.25 m. 2. Vamanu (román) 58.04 m. 4x400 m. staféta: 1. Görögország 3 perc 28.4 mp. 2. Jugoszlávia 3 perc 29.2 mp. 3. Románia 3 perc 32.1 mp.

A második nap eredményei a következők: Távolugrás: 1. Lambrakis (görög) 7.10 m. (Balkán rekord). 2. Ionescu (román). 3. Novakovics (jugoszláv). Diszkoszvetés: 1. Salis (görög) 48.41 m. 2. Veisi (török). 3. Narancsics (jugoszláv). 200 m. síkfutás: 1. Frangudis (görög) 22.2 mp. 2. Raif (török). 3. Sakelariu (görög). 400 m. gátfutás: 1. Mantikas (görög) 57.1 mp. 2. Bancsik (jugoszláv). 3. Skidas (görög). Balkán staféta: 1. Görögország 3 perc 26.7 mp. (Balkán rekord). 2. Románia. 2. Jugoszlávia.

O Sparta Pancota—Intratrenea Lipova 3:0 (3:0) Lipován játszották le a mérkőzést, ahol a helybeli csapatnak nem sikerült revanchot venni a mult-kori legyőzetéséért. A vendégek szebb footballt játszva, biztosan győztek a széteső játékot mutató lipovaiak felett. A mérkőzésen súlyos szerencsétlenség történt. Benenyi István, a pancotai csapat játékosa egy szerencsétlen összefutás alkalmával lábát törte. A szerencsétlenség után azonnal a helybeli kórházba szállították, ahol dr. Parsch Egon sebész vette kezelés alá. **Bíró: dr. Alexa Gheorghe.**

A magyar válogatott a csehszlovák válogatottat remek küzdelem után legyőzte

A mérkőzés egyetlen gólya a második féldő 15. percében esett, amikor Markos ravasz, lapos lövése a pompás cseh kapust is meglepettette.

A magyar csapatban Szabó, Sternberg, Szalay, Toldi és különösen Markos volt elsőrangú, míg a cseheknek Klenovec különálló klasszis.

Az Európa-kupa állása a következő:

1. Olaszország 6 5 — 1 15 6 10

2. Ausztria 7 3 2 2 13 11 8

3. Magyarország 6 3 1 2 11 10 7

4. Csehszlovákia 7 1 4 2 9 10 6

5. Svájc 8 1 1 6 13 24 3

Letartóztattak egy aradi utazót a bucaresti-i törvényszék ítélete alapján

Pártos Sándort háromhavi börtönre ítélték el sikkasztásért, de az utazó kijelenti, hogy az ítéletről nem tud és a fő tárgyalásra semmiféle idézést nem kapott

Hétfőn délelőtt beszállították az aradi ügyészségre Pártos Sándor aradi utazót, akit a bucaresti-i rendőrség egyik átirata nyomán tartóztattak le. A rendőrségi átirat csak annyit közöl, hogy a bucaresti-i törvényszék az aradi utazót sikkasztás címén három havi börtönre ítélte és kéri letartóztatását és Bucarestbe való szállítását. Pártos családja dr. Friedmann Ignác aradi ügyvédet kérte fel védőnek. A mai délelőtti folyamán megtörtént az utazó kihallgatása is, amelynek során Pártos meglepő vallomást tett. Elmondotta, hogy az elmúlt év folyamán utazója volt egy aradi cégnek, amely egy napon felmondás nélkül, egyik napról a másikra elbocsátotta állásából. Erre közölte a cégtulajdonossal, hogy joga volt felmondásra és amennyiben nem fizetik ki az erre az időre járó fizetését, úgy nem szolgáltatja be a nála lévő inkasszált pénzt, körülbelül nyolcezer leit. Nem jutottak megállapodásra és Pártos nem adta át a pénzt, mire feljelentették.

Az utazó az elmúlt év végén a fővárosba utazott és ekkor került oda az aradi cég feljelentése is, amelynek alapján a bucaresti-i ügyészség megidézte és kihallgatta Pártost. A kihallgatás alkalmával közölte, hogy csak átmenetileg tartózkodik a fővárosban, állandó lakhelye Arad. Pártos kijelentette, hogy azóta sem idézést, sem ítéletet nem kapott, nem is tudott arról, hogy az ügyben fő tárgyalást tar-

tottak és meglepetésszerűen érte a közlés, amely szerint ügyében már ítéletet is hoztak. A védő kérte az aradi ügyészséget, ne szállítsa egyelőre Bucarestbe Pártost, hanem kérjen az ügyről közelebbi információkat. A kérés fellett még nem döntöttek. Pártos azonban a déli órákban az ügyészség fogházába került, ahol sorsa eldőltekig marad.

KÖNYVEK

*

„Általános erjedéstan.” Dr. Hérics-Tóth Jenő, a budapesti m. kir. Erjedéstan Intézet igazgatója művének teljes címe: „Általános erjedéstan az iparban és mezőgazdaságban.” A hatalmas mű 680 lapon, most árleszállításban 264 lei Lepagenál, Cluj. Kérje a műszaki és technikai művek teljes jegyzékét Lepagetől.

„Illik tudni.” Modern kis lexikon. Függelék, sportlexikon. A modern magyar kis lexikon megszületését az élet egyre gyorsuló üteme teszi szükségessé. Az „Illik tudni” a modern lexikon, amiben csak az van benne, ami mindnyájunkat érdekel. Korábban csak kötve volt kapható, (211 lej áron), most fűzve is megjelent és 172 az ára minden könyvkereskedésben, vagy: Lepagenál, Cluj. Kérje a Rózsavölgyi kiadványok teljes jegyzékét.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTTÉR.

Nagy Zoltán válasza

Kaptuk és közreadjuk a következő nyílt levelet:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

A Református Lelkipásztor 16. számában „Megdöböntő elfajulás” cím alatt, P. S. jelzéssel ellátott cikk válaszára hívtam fel, amit szíves készséggel megteszek. Minélfogva kérem jelen soraimat teljes egészében a lap hasábjain leközelíteni.

Az aradi lelkészválasztási harcokban a pályázatom beadásán és imádságaimon túl, a magam ügye és győzelmem érdekében semmiféle ugynevezett kortes-aktivitást nem fejtettem ki, mivelhogy az ilyesmi egyrészt törvénytelen, másrészt pedig teljesen szükségtelen lett volna.

A hozzám intézett kérdésekben hivatolt újságcikk súlyos kitételeit magam is perhorreskálom. A memorándum-akcióval pedig, mint amelynek tartalmát ma sem ismerem, nem azonosítom magam; aláíróit nem ismerem s a magam részéről ilyesmit sohasem engedélyeztem volna. Rám nézve mindkét említett ügy fajt a complit volt. S miután aradi hűveimmel e tekintetben semmiféle nexus nem tartottam fel, értük felelősséggel nem tartozom semmiféle fórum előtt.

Remélem, hogy tiszta és világos nyilatkozatom minden eddigi és minden további hamis, vagy rosszakaratu fellevésnek végét veti s erre a nekem annyi kellemetlenséget okozó memorandum-ügyre, a magam részéről már pontot is tettem.

Köszönöm, hogy erre a már nagyon esedékes megnyilatkozásra nagybecsült lapjában alkalmas méltóztatott adni, amiért is fogadja megkülönböztetett tisztelem és szeretetem őszinte kifejezését s vagyok mindenkor kész szolgálattal:

NAGY ZOLTÁN
ref. lelkész.

J. KREBSZ

Oszi és téli ruhákat, kabátokat
legszébben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg
tisztít. — Zománccfényű gallérokat készít.
Telep: Bu. Rej. Ferd. 51 — Üzlet: Str. Eminescu 1

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további
ára 10 szóig csupán **20 lei.** — szó 2 lei. —:

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel
az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. — Telef.: 151

LEVELEZÉS.

Jó Pajtás, üzenetét megkaptam, a megjelölt helyen várom, pontos lezrek. Az előző alkalommal is ott voltam — hiába. 5417

Vilámát vár am a vonalnál — szíves értesítését kérem arra vonatkozólag — mikor láthatom. Válaszát legyen kegyes a Közlöny fiókkiadóhivatalába a rég jelzésre küldeni. A közel jövőben esetleg Timisoarara utazom. 5417

HÁZASSÁG.

38 éves, jómegjelenésű, kelemes modoru műbutorasztalos házasság céljából ezúton keresi 22—30 éves nő ismeretséget. Leveleit a lap kiadóhivatalába kérem „Vallás nem akadály” jellegre. 5409

ALKALMAZÁS.

SZELLEMLEG és fizikailag minden terepén egyaránt tevékeny AMÉRIKAI szellemű urinó elhelyezkedést keres. Leveleket: „Mindentem önálló” jellegre a kiadóhivatal továbbít. 5414

TOBB NYELVET beszélő jobb nő felolvások, társalkodóknak ajánlkozik. Címét a kiadóhivatalra kér. 5415

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG Str. Eminescu 15 azon naira kiadó. Bővebbet ugyanott a sör-raktárban 5227

LAKÁS

Egy szép udvari butorozott szoba október 1-re kiadó. Str. Eminescu 40. Erdészlódnai a házfelügyelőnél.

SZEP VILAGOS különbeáru butorozott uccai szoba, fürdőszoba használatra kiadó. Str. Mureșului No. 1. 5398

SZEP nagy lakás kiadó, Dr. Raftu 75. 5386

DISZKRET különbeáru szép butorozott uccai szoba kiadó. Str. Daclor 14. Munkásbizto Itó mellett. 5358

Kiadó 1935. november hó 1-re: Egy 2 szoba- és mellékhelyiségekkel álló lakás Str. V. Gold 6-os sz. házban és kettő 4 szoba- és mellékhelyiségekkel álló lakás Str. Episcopul Ciorogarii 13. sz. házban. 5362

NEGY, esetleg 8 szobás földszinti komfortos lakás november 1-re kiadó. Str. Cloșca 10. Érdeklődni ugyanott a kerti lakásban. 5419

HÁROM és NÉGYSZOBÁS földszintes, modern komfortos lakások kiadók. — Ugyanott elegáns butorozott szoba házaspár részére. Piata Catedralei 2. Rothschild. 5323

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Jó állapotban levő, modern gyermek-kocsi megvételre keres Antic birományi üzlet Str. Brancovici 3.

MODERN ebédlő, uriszoba és egy hegedű eladó. C m a kiadóban. 5418

Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete tulajdonát képező három hálószoba, egy ebédlő és egy uri szoba utányosan eladó. A butorok meg tekintetők az aradi ipartestület emeleti helyiségében. Feltételek az Aradi Iparosok Hitelszövetkezeténél Str. Brațanu 38. tudhatók meg. 5361

Porszívó gép (pr ma), Keleti perz a sz nyeger és egy rövid zongora megbízhatóan eladó. Comissio, Dacia kávéház mellett.

Adóbonok

vetés és eladása legjobb árfolyamon.

Spitz Sándor

Bankbizományi rodija Arad, S rada Moise Nicoara 16. l. om. 5104

Selyemfényű perzsaszőnyegek, utó érte. erenit finom m nősegen, mindenféle nagyságban és színekben, antik és modern ezüst szandok, eukortartók, tárcák, gyula tartók, dísz árgyak, fehér eb. díj, antik és modern butorok, művész ki-dolgozású asz alteritók és sztórok rózsztal, díszárgyak, márkás npp k oleson k phalon.

Keresek keleti perzsaikat, arany és ezüst tárgyakat, 2-es Wertheim kasszát készpénzért. Edényor zálog-közvetítés és meslo szobbi árok.

ANTIC bizományi üzlet
Str. Brancovici 3. 5206

Makulatura papir

5 kg. os csomagokban
50 leiért kapható
az Aradi Közlöny főkiaadóhivatalában.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, SZEPTEMBER 24.

Bucuresti 13: Fatică Luca zenekara 18: Lemezek. 20:20: Híres énekesek lemezei. 21:30: Szimfonikus zene 23:15: Hangverseny a katonakaszinóból. — Budapest 1. 7:45: Torna Utána hanglemezek 11:20: Beszélgetés az öreg cimbalommal. Felolvasás 11:45. „Kötött kosztium készítése” Felolvasás. 1: Déli hangverseny. 1:05: Az „honvédegyalgezed zenekara. 2:40—3:20: E Nagy Béla zongorázik. 5:10: Asszonyok tanácsadója 6:30: Weidinger Ede szalonzenekara 7: A rádiótársaságjáték huzása. 8:05: Balogh Bandj és cigányzenekara 8:45: Szappanyos Gabriella előadása 9:15: Bellm-emekekhangverseny 11:10: Operatrézfetek. Utána hírek — Budapest II. 7:05—7:40: Weidinger Ede szalonzenekara. 7:45—8: Balogh Bandi és cigányzenekara. 8:10—8:40: Mezőgazdasági teória 3:50—9:15: Novotny—Kubicek harmonikakettős 9:35: Hírek. Utána tánclemezek. 11:10—11:40: A brit rádiótársaság első angolnyelvű közvetítője Budapestről — Bécs 8:20—9: Fuvózene lemezeken 13: Könyvű zene. 15: Salvati tenor lemezei. 17:05: Operalemezek. 21:10: A szülőföld szava. Tarka zenészt Stockinger miniszter bevezetőszavaival 23:10: Brahms: F-moll zongoraötös. Utána: Osztrák népzene lemezeken. Műl: Tánclemezek. — Belgrad 17:20: Rádiózenekar. 19: 1922. 21: A Nemzeti Színház tagjainak hangversenye 23:30: Vendéglői zene. — Deutschlandsender. 17: Délutáni zene. 18:50: Szoprán- és baritonadók 20: A pusztai zene. Gécy Barnabás zenekara magyar nőiakkal ad elő. 22: Gluck: A becsapott kádi. I felvonás vígopera. 23:30: Havári gitárszólo 24—1: A berlini filharmonikusok hangversenye — Leipzig. 17: Ifjúsági zongoradarabok. 22: Szimfonikusok Meister Rüt hegedűművésznővel. 23:20: Hangképek Spitzwegről, a festő-költő verseivel és dalaival — Milano. 18:05: Malatesta-szalonzenekar. 21:45: Ranzato: I monelli fiorentini operett — Pozsony. 13:30: Könyvű zene 18:40. Lemezek. 18:50: Magyar műsor 19:50: Lemezek 20:40: Janácsok: Káta Kabanova, 3 felvonásos opera a Nemzeti Színházról 23:45: Lemezek. — Varsó. 7:50: Lemezek 13:38: Könyvű zene. 16:30: Szalonzene 17:15: Szimfonikus lemezek. 19:45: Lemezek. 21: Offenbach-opereit